

Instituut voor de nationale rekeningen

ANALYSE VAN DE PRIJZEN:
EERSTE KWARTAALVERSLAG 2010 VAN HET
INSTITUUT VOOR DE NATIONALE
REKENINGEN

PRIJZENOBSERVATORIUM

Voorwoord

Zoals voorzien in het bestek dat de modaliteiten bepaalt van de wijze waarop de aan het INR geassocieerde instellingen de hun toevertrouwde taken zullen uitvoeren, vindt u hierna het verslag van het INR over de analyse van de prijzen gedurende het eerste kwartaal van 2010.

Per ministerieel besluit van 26 maart 2010, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 7 april 2010, werd het bestek betreffende de prijsobservatie- en analyse van het INR gewijzigd.

In het derde hoofdstuk van dat bestek, dat handelt over de methodologie, werden een aantal bestaande bevoegdheden van de FOD Economie expliciet opgesomd. Het gaat daarbij o.m. om de mogelijkheid om individuele gegevens op te vragen of te gebruiken om de opdracht tot prijsobservatie- en analyse uit te voeren, meer bepaald via de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek. Het nieuwe bestek verwijst eveneens naar de wet van 22 januari 1945 betreffende de economische reglementering en de prijzen, en het ministerieel besluit van 20 april 1993 houdende het verplicht meedelen van inlichtingen door de ondernemingen in verband met prijsevolutie. De wetgever geeft op die manier het signaal dat het INR alle bestaande wettelijke middelen moet kunnen aanwenden om klaar te zien in de prijsvormingmechanismen.

De Raad van Bestuur van het INR heeft dit verslag goedgekeurd op 23 april 2010 en het Wetenschappelijk Comité voor prijsobservatie en –analyse verleende op 28 april 2010 een gunstig advies voor dit rapport.

Inhoudstafel

Voorwoord	2
Inhoudstafel	3
Samenvatting	4
Inleiding	5
I. Belgische inflatie tijdens het eerste kwartaal 2010	6
I.1. Algemeen	6
I.2. Energie	9
I.3. Niet-bewerkte levensmiddelen	10
I.4. Bewerkte levensmiddelen	14
I.5. Diensten	17
I.6. Niet-energetische industriële goederen	21
II. Vergelijking van de inflatie in België en in de buurlanden	25
II.1. Inflatie tijdens het eerste kwartaal 2010	25
II.2. Vergelijking van de prijsevoluties voor niet-energetische industriële goederen	25
Lijst van afkortingen	30
Bijlagen	31
Bijlage 1A	31
Bijlage 1B	33
Bijlage 2	34

Samenvatting

1. Na 3 kwartalen negatief te zijn geweest, klom de Belgische inflatie (HICP) in het eerste kwartaal 2010 naar 1,2 %, in maart zelfs naar 1,9 %. Elk van de vijf grote productgroepen droeg bij tot de positieve inflatie. Zo werden de energieprijzen opwaarts gestuwd door hogere aardolienoteringen. Ook niet-bewerkte levensmiddelen, en dan vooral groenten omwille van de strenge winter, waren tijdens het eerste kwartaal van dit jaar duurder dan tijdens de overeenstemmende periode van 2009.
2. De gemiddelde prijsbewegingen van de andere productgroepen zorgden er wel voor dat de onderliggende inflatie verder zakte. Voor zowel diensten, bewerkte levensmiddelen als niet-industriële goederen stegen de prijzen, maar aan een trager tempo dan de voorgaande kwartalen. De diensteninflatie vertraagde het sterkst, maar leverde (door zijn grote gewicht) toch nog de grootste bijdrage tot de algemene inflatie.
3. Bij de energiedragers wijzigden sommige prijzen in positieve en andere in negatieve zin voor de consument: huisbrandolie en motorbrandstoffen werden fors duurder in vergelijking met een jaar eerder, terwijl gas en elektriciteit goedkoper werden. Naar het einde van het eerste kwartaal van 2010 kwam de hogere Brentprijs echter ook tot uiting in de gas- en elektriciteitsprijzen, zodat voor deze twee producten positieve jaar-op-jaar wijzigingen zullen genoteerd worden. De hogere accijns op diesel als gevolg van de herinvoering van het positieve cliquetsysteem, heeft alsnog een beperkte impact van 2 eurocent per liter gehad.
4. Ook de impact op de inflatie van twee andere recente regeringsmaatregelen, de verlaging van het btw-tarief voor de horeca en de uitbreiding van de Auvibel-vergoeding voor opslagmedia (een fractie van de consumptieprijz), blijft vooralsnog uiterst beperkt.
5. De meeste consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen waren in 2008, toen de grondstoffennoteringen explodeerden, heel fors gestegen. Toen de grondstoffenprijzen een sterke terugval kenden, kwam er geen reactie van de consumentenprijzen en ook nu betaalt de consument nog ongeveer evenveel als vorig jaar rond dezelfde tijd. De afzetprijzen van de voedingsindustrie namen ondertussen wel licht af.
6. Op 1 januari 2010 liep het akkoord om een fonds voor de melkveehouder te voeden met 14 eurocent per liter door de leden van Fedis aangekochte melk af. Voor zowel halfvolle als volle melk resulteerde dit akkoord vanaf juli 2009 in een prijsverhoging, die nu, zoals kon worden verwacht vrijwel integraal is afgebouwd. Alleen voor een aantal A-merken werd nog geen prijsdaling opgetekend.
7. Tijdens de eerste drie maanden van 2010 lag de inflatie in België iets hoger dan gemiddeld in Duitsland, Frankrijk en Nederland (1,2 % tegen 1,0 %). Dat was eveneens het geval voor de onderliggende inflatie (1,1 % tegen 0,9 %), al is het verschil opnieuw kleiner geworden (in het laatste kwartaal van 2009 bedroeg de onderliggende inflatie in België nog 1,5 %, tegen 1,1 % gemiddeld in de buurlanden).
8. Opvallend is wel dat de prijzen voor niet-energetische industriële goederen in ons land opnieuw sneller gestegen zijn dan bij de burens, een fenomeen dat al enkele jaren, zij het gradueel, aan de gang is. Uit een eerste analyse blijkt dat o.m. kleding, waterverbruik, niet-duurzame huishoudartikelen, boeken, speelgoed en hobbyartikelen, toestellen en producten voor lichaamsverzorging, hieraan ten grondslag liggen. Het INR zal de prijsevoluties van deze consumptiegoederen de volgende maanden aandachtig volgen en de oorzaken analyseren van de voor de Belgische consument minder gunstige prijsontwikkelingen.

Analyse van de prijzen: eerste kwartaalverslag 2010 van het Instituut voor de nationale rekeningen

Inleiding

Na de publicatie van het eerste jaarverslag in maart 2010, is dit het eerste kwartaalverslag van 2010. De wet van 8 maart 2009, tot wijziging van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen, voorziet dat de FOD Economie de taak van prijsobservatie en prijsanalyse voor rekening van het INR uitvoert.

Ten einde een vergelijking met de buurlanden mogelijk te maken is de analyse grotendeels gefundeerd op cijfergegevens van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP). Op basis van detailgegevens van de nationale index worden daarnaast prijsbewegingen van bepaalde producten of diensten verder uitgediept. De HICP wordt berekend door de nationale statistiekinstellingen, maar conform een Europese methodologie. Een van de best practices die daarbij gelden is de berekening van het gewichtenschema voor de HICP op basis van de nationale rekeningen. Bij de herziening van de methodologie in 2010 heeft België deze best practice in de praktijk omgezet en anticipeerde het op een vermoedelijk binnenkort opgelegde verplichting om het huishoudbudget als voornaamste gegevensbron te vervangen door de nationale rekeningen.

Methodologische aanpassingen zijn bij de HICP een continu proces en worden niet *per se* uitgevoerd op bij voorbaat vastliggende tijdstippen, zoals bij de nationale index. Dat heeft er in het verleden voor gezorgd dat de HICP en de nationale consumptieprijsindex bijwijlen een afwijkend verloop lieten zien, vooral tijdens de periode vóór 2005 toen de actualisatie van de nationale index slechts weinig frequent gebeurde. Sinds de minihervormingen voor de nationale index werden ingevoerd is het aanpassingsproces voor beide indices in de praktijk dichter bij elkaar komen te liggen. Door het verschillende gewichtenschema dat beide sinds begin 2010 hanteren zouden ze opnieuw wat uit elkaar kunnen groeien. Zo bedroeg de inflatie voor het 1ste kwartaal van 2010 1,0 % op basis van de nationale consumptieprijsindex tegenover 1,2 % op basis van de HICP. In het volgende kwartaalverslag zal de impact van de aanpassing van het gewichtenschema grondig worden uitgediept.

Door de overschakeling naar de nationale rekeningen als voornaamste gegevensbron voor het gewichtenschema van de HICP vonden een aantal verschuivingen plaats van bestedingsgewichten voor sommige van de gevolgde getuigen. Op het niveau van de vijf grote productgroepen (energie, diensten, bewerkte levensmiddelen, niet-bewerkte levensmiddelen en niet-energetische industriële producten) zijn de verschuivingen relatief beperkt. Maar binnen de vijf productgroepen doen zich in sommige gevallen wel noemenswaardige verschuivingen voor. In de groep energie bijvoorbeeld neemt het gewicht van aardgas en elektriciteit af (samen met 1,7 procentpunt), terwijl het gewicht van huisbrandolie en motorbrandstoffen toeneemt (respectievelijk +0,6 en +1,5 procentpunt). Al met al heeft de groep energiedragers daardoor vanaf 2010 een iets groter gewicht gekregen in de HICP. Ook de productgroep bewerkte levensmiddelen wint enigszins aan gewicht (+0,4 procentpunt). Binnen deze groep verdubbelt het gewicht van tabak, ten koste van alle andere getuigen met uitzondering van alcoholische dranken waarvan het gewicht eveneens is toegenomen. Bijlage 2 geeft een volledig overzicht van de wijzigingen in het gewichtenschema.

In het eerste deel van dit kwartaalverslag wordt het inflatieverloop in België onderzocht, met een opsplitsing over de vijf grote productgroepen. Daarbij wordt aandacht besteed aan het prijsstijgingstempo en de bijdrage tot de inflatie van elk van deze productgroepen. Er wordt ook stil gestaan bij een aantal specifieke thema's zoals de weerslag op de melkprijs van het einde van de bijdrage voor het melkfonds, het effect van de verlaging van de btw-aanslagvoet voor de horeca en van de aanpassing van de Auvibel-bijdrage op een aantal geluids- en beeldraders.

In een tweede deel wordt het verloop van de consumptieprijzen in België vergeleken met dat in de buurlanden.

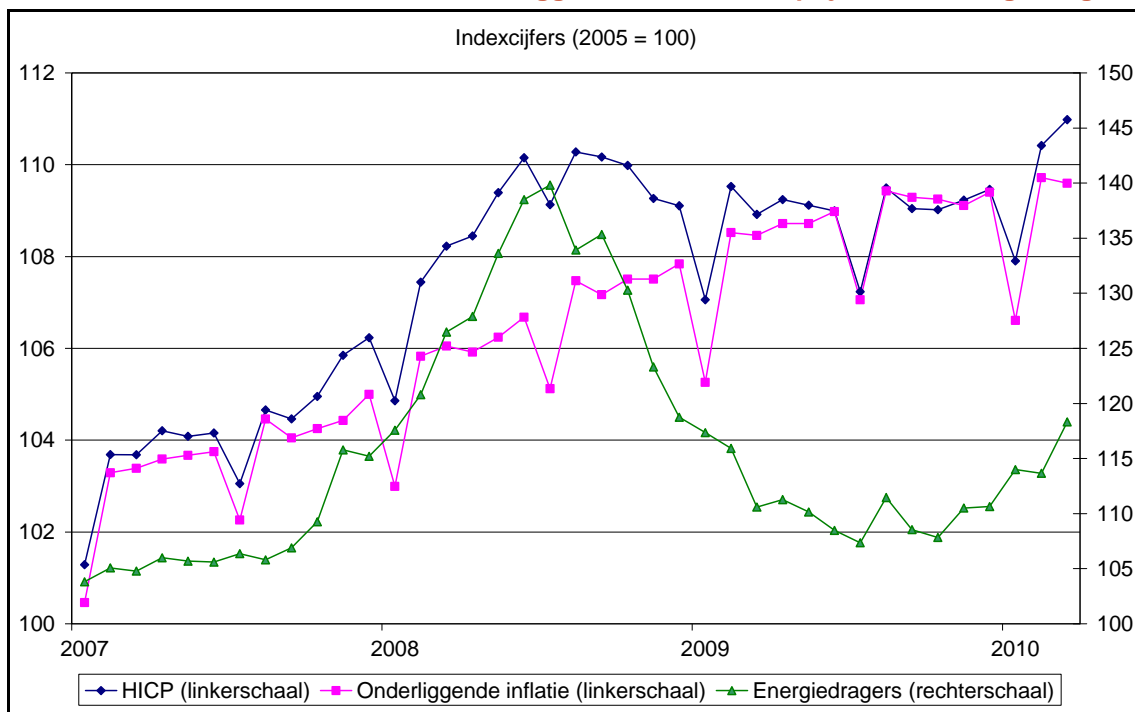
I. Belgische inflatie tijdens het eerste kwartaal 2010^{1 2}

I.1. Algemeen

In de loop van 2009 was het gemiddelde consumptieprijspeil (met uitzondering van de twee traditionele soldenmaanden januari en juli) weinig veranderd, al leek er zich tijdens de laatste maanden van dat jaar wel een heel lichte stijging af te tekenen. Na de seizoensgebonden daling in januari 2010 is het gemiddelde consumptieprijspeil in de twee daarop volgende maanden stevig aangetrokken, tot boven het niveau van augustus 2008, toen een maximumwaarde van 110,3 (in index 2005=100) was bereikt.

De recente stijging is bijna volledig te verklaren door de energieprijzen, die sinds oktober 2009 opnieuw opwaarts gericht zijn en in maart 2010 al bijna 10 % hoger lagen dan zes maanden ervoor. Ook de prijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen zijn tijdens de eerste maanden van 2010 in de hoogte gegaan, maar vanwege hun relatief beperkte gewicht in de HICP had dit minder impact.

Grafiek 1A: Recente evolutie van de HICP, de onderliggende inflatie en de prijzen voor energiedragers

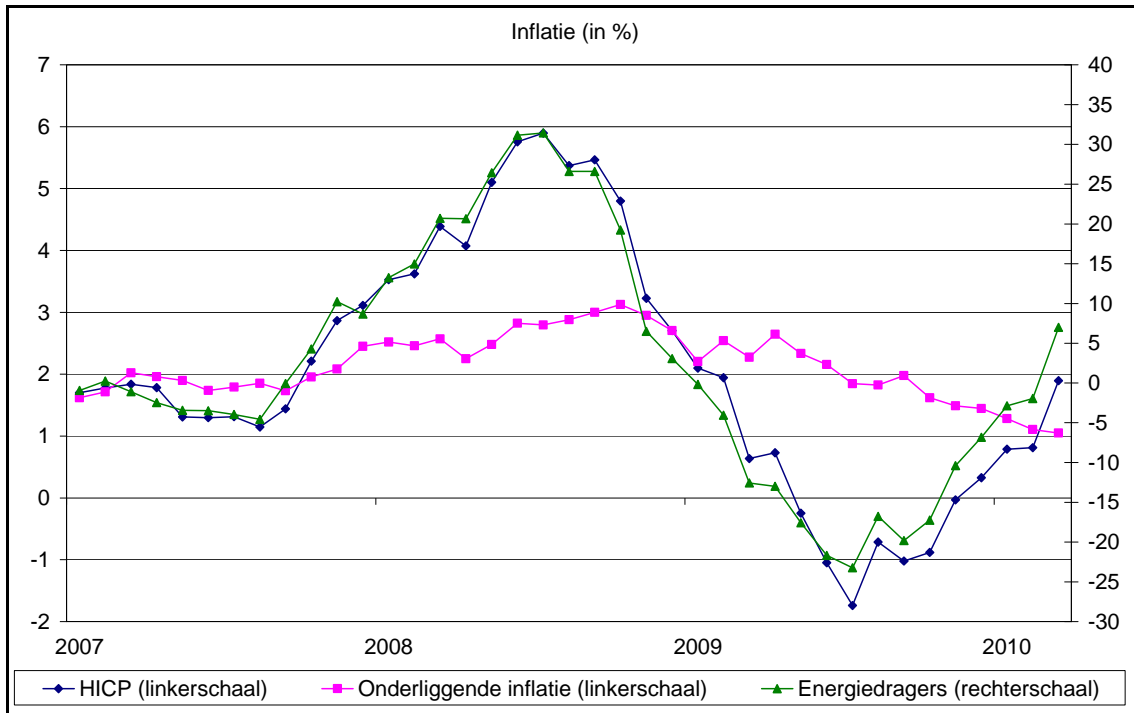

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

¹ De gemiddelde inflatie voor een kwartaal wordt berekend als de procentuele variatie van het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van het betrokken kwartaal t.o.v. het rekenkundige gemiddelde van de indexcijfers van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar.

² Omwille van de vergelijkbaarheid met de evoluties in andere Europese landen gebeurt de analyse op grond van de geharmoniseerde consumptieprijsindex (HICP). Waar nodig wordt voor de Belgische cijfers nog verder in detail getreden op basis van de gegevens afkomstig van de nationale consumptieprijsindex.

Grafiek 1B: Recente evolutie van de HICP, de onderliggende inflatie en de prijzen voor energiedragers

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

Het geheel van de overige prijzen (dus exclusief energie en niet-bewerkte levensmiddelen), m.a.w. de prijzen van de producten en diensten die als maatstaf genomen worden voor de berekening van de onderliggende inflatie, is daarentegen nauwelijks gestegen sedert de zomer van vorig jaar.

De totale inflatie, die wordt berekend als de procentuele variatie van de HICP tussen overeenstemmende periodes (maanden of kwartalen) van twee opeenvolgende jaren, kwam in het eerste kwartaal van 2010 uit op gemiddeld 1,2 %, terwijl er tijdens de drie daaraan voorafgaande kwartalen telkens sprake was geweest van een negatieve inflatie. Tussen maart 2009 en maart 2010 (meest recente maand waarvoor er bij het opstellen van dit verslag cijfers beschikbaar waren) steeg de HICP zelf met 1,9 %.

De prijzen in de vijf grote groepen van goederen en diensten die samen de geharmoniseerde consumptieprijsindex uitmaken, kenden tussen het eerste kwartaal van 2009 en van 2010 het volgende verloop:

- Voor de niet-bewerkte levensmiddelen vielen de prijsverhogingen, gemiddeld beschouwd, het hoogst uit, namelijk 1,6 %. Vooral tussen maart 2009 en maart 2010 zijn de prijzen vrij fors in de hoogte gegaan (+3,3 %). Vanwege hun relatief beperkt gewicht in de HICP (een gewicht van 7,8 % in 2010) bleef de impact hiervan op de totale inflatie beperkt tot 0,1 procentpunt;
- De diensteninflatie vertraagde verder, maar met een gemiddelde van 1,4 % lag zij hoger dan de totale inflatie. Er zij wel aangestipt dat de diensteninflatie een jaar geleden nog ruim 3 % bedroeg. Hoe dan ook, deze categorie leverde tijdens het eerste kwartaal van 2010 een positieve bijdrage tot de inflatie ten belope van 0,5 procentpunt;
- Voor niet-energetische industriële goederen lagen de consumptieprijzen gemiddeld 1,1 % hoger, wat ook een vertraging betekent in vergelijking met de stijgingstempo's van de voorgaande kwartalen. Ze leverden een positieve bijdrage van 0,3 procentpunt tot de inflatie;
- Voor energiedragers betaalde de consument gemiddeld 0,6 % meer. Terwijl de prijzen in januari en februari van dit jaar gemiddeld nog iets lager lagen dan in de overeenstemmende maanden van 2009, betaalde de consument in maart al 7 % meer dan een jaar ervoor. Nadat de energiedragers in elk van de kwartalen van 2009 een negatieve bijdrage tot de inflatie hadden geleverd, hadden zij

in het eerste kwartaal van 2010 aldus een, weliswaar nog bescheiden, opwaartse impact op de inflatie, ten bedrage van 0,1 procentpunt;

- De bewerkte levensmiddelen stegen gemiddeld het minst, namelijk met 0,5 % en leverden een positieve bijdrage tot de inflatie van 0,1 procentpunt.

Tabel 1: Geharmoniseerde consumptieprijsindex voor België

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	Totaal	Energie- dragers	Diensten	Bewerkte levens- middelen	Niet- bewerkte levens- middelen ^a	Niet- energetische industriële goederen	p.m. Onder- liggende inflatie ^b	p.m. Gezonds- heidsindex ^c
2007	1,8	0,2	1,9	4,7	3,0	0,9	1,9	1,8
2008	4,5	19,8	2,3	7,8	2,8	1,3	2,7	4,2
2009	0,0	-14,0	2,6	1,7	0,4	1,4	2,0	0,6
2008								
I	3,8	16,3	1,7	8,5	1,6	1,3	2,5	3,3
II	5,0	26,1	1,6	8,5	3,3	1,3	2,5	4,5
III	5,6	28,2	2,6	8,4	3,9	1,1	2,9	5,1
IV	3,6	9,4	3,2	5,7	2,3	1,5	2,9	4,1
2009								
I	1,6	-5,8	3,0	3,2	4,0	1,2	2,3	2,6
II	-0,2	-17,5	3,1	1,9	0,7	1,7	2,4	0,7
III	-1,2	-20,0	2,5	1,0	-2,0	1,5	1,9	-0,5
IV	-0,2	-11,6	1,9	0,6	-1,1	1,4	1,5	-0,4
2010								
I	1,2	0,6	1,4	0,5	1,6	1,1	1,1	0,3
2010								
Jan	0,8	-2,9	1,7	0,5	0,3	0,9	1,3	-0,1
Feb	0,8	-1,9	1,2	0,5	1,3	1,2	1,1	0,1
Mrt	1,9	7,0	1,2	0,5	3,3	1,1	1,0	0,9
Gewichten 2010 (in %)	100,0	11,2	37,9	13,1	7,8	30,0	81,0	92,5

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

^a Fruit, groenten, vlees en vis.

^b Gemeten aan de hand van de HICP, ongerekend de niet-bewerkte levensmiddelen en energiedragers.

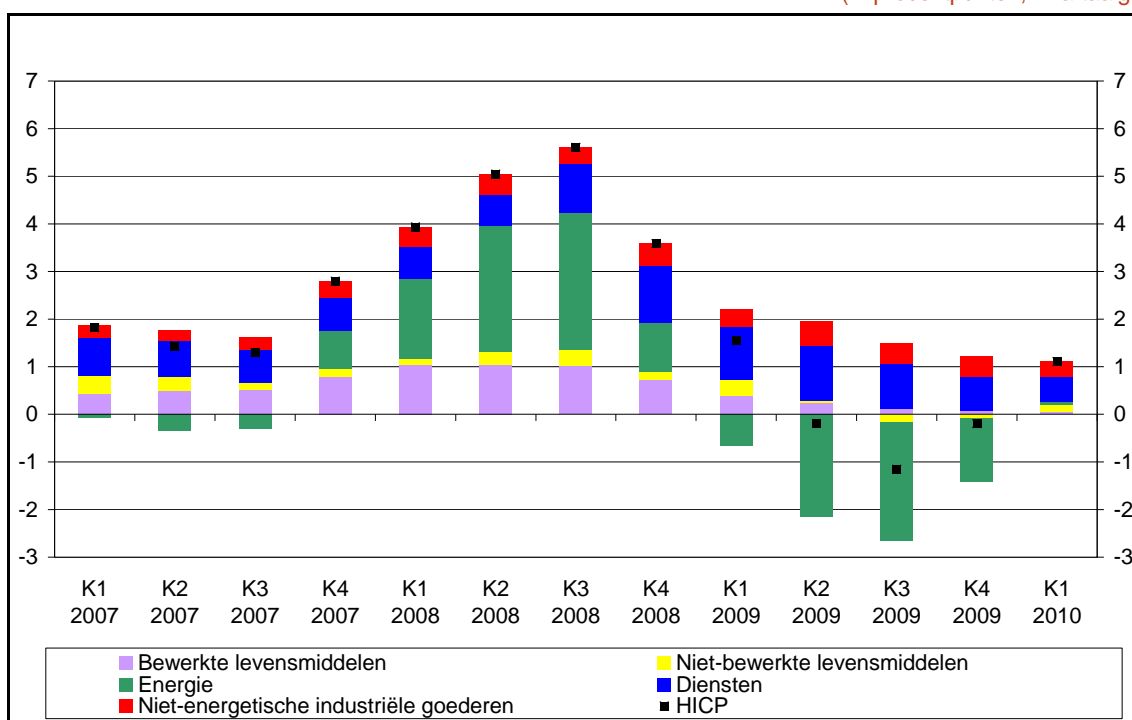
^c Nationale consumptieprijsindex, ongerekend tabak, alcoholhoudende dranken, benzine en diesel.

Samengevat kan worden gesteld dat, anders dan in 2009, elk van de vijf grote categorieën van goederen en diensten tijdens het eerste kwartaal een opwaartse impact op de inflatie hebben uitgeoefend. Voor de prijzen andere dan die voor energiedragers en voor niet-bewerkte levensmiddelen (die in grote mate bepaald worden door externe omstandigheden zoals internationale noteringen, wisselkoersen en klimatologische omstandigheden), bleef de opwaartse impact op de inflatie wel kleiner dan tijdens de voorgaande kwartalen. Dat komt trouwens goed tot uiting in de onderliggende inflatie, die tijdens de eerste drie maanden van 2010 gemiddeld 1,1 % bedroeg, tegen nog 1,5 % in het laatste kwartaal van 2009 (en gemiddeld ruim 2 % in de drie daaraan voorafgaande kwartalen).

De gezondheidsindex van zijn kant, waarin het prijsverloop van tabak, alcoholische dranken, benzine en diesel niet zijn opgenomen, en die de basis vormt voor de automatische koppeling van de lonen, sociale uitkeringen en de huur aan de consumptieprijzen, steeg tussen het eerste kwartaal van 2009 en van 2010 met 0,3 %. De sociale uitkeringen en de wedden van de ambtenaren worden geïndexeerd (met 2 %) wanneer het viermaands gemiddelde van de gezondheidsindex een spilindex overschrijdt. De volgende spilindex ligt op 112,72 (index 2004=100). Aangezien het viermaands gemiddelde van de gezondheidsindex in maart 2010 111,56 bedroeg, ligt een aanpassing van deze vergoedingen aan de levensduurte nog niet meteen in het verschiet.

Grafiek 2: Bijdrage tot de inflatie

(In procentpunten, kwartaal gemiddelden)

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

1.2. Energie

Gemiddeld beschouwd betaalde de consument tijdens het eerste kwartaal 2010 voor zijn energieverbruik 0,6 % meer dan tijdens de overeenstemmende periode van 2009. Maar in maart 2010 lag de energiefactuur reeds 7 % hoger dan een jaar ervoor. Naar verwachting zullen de energieprijzen de volgende maanden blijven toenemen.

De prijzen van alle soorten energiedragers zijn reeds verscheidene maanden aan het stijgen, nadat ze in de loop van vorig jaar (op een verschillend tijdstip naargelang het product) een dieptepunt hadden bereikt ingevolge de forse daling van de aardolienoteringen op de internationale markten. De bewegingen in die noteringen bepalen, al dan niet met enige vertraging, voor een groot deel de variaties in de consumptieprijzen van de verschillende energiedragers.

Tabel 2: Recente evolutie van de prijzen voor energiedragers

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2009				2010	2010			p.m. Gewicht in 2010
				I	II	III	IV	I	Jan	Feb	Mrt	
Brandstoffen voor wegvervoer	1,1	10,8	-15,7	-19,5	-21,8	-18,4	-0,9	16,4	16,8	13,0	19,4	44,9
Huisbrandolie	0,3	32,0	-34,9	-35,9	-43,9	-39,8	-14,6	26,6	18,9	20,0	42,5	15,5
Vaste brandstoffen	1,8	3,9	4,7	6,4	5,8	4,9	1,6	1,0	1,4	0,9	0,7	0,6
Elektriciteit	4,4	16,5	-3,8	10,0	-5,9	-8,8	-9,2	-4,6	-8,7	-4,1	-0,7	23,9
Gas	-6,8	36,5	-9,5	22,0	-3,5	-22,3	-28,4	-24,3	-29,5	-26,2	-16,1	15,1
Geheel van de energiedragers	0,2	19,8	-14,0	-5,7	-17,5	-20,0	-11,6	0,6	-2,9	-1,9	7,0	100,0

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

Nadat de noteringen voor de Brent-olie eind 2008 hun laagste punt hadden bereikt in 5 jaar, keerde de tendens en zijn ze opnieuw beginnen stijgen. Eind maart 2010 werd voor een vat ruwe Brent-olie 86 \$ betaald, ruim het dubbele van de prijs eind 2008. Dat is in de eerste plaats het gevolg van de aanzwengelende vraag in China. Maar ook in landen als de Verenigde Staten en Japan trekt de vraag weer aan. Hoewel de OPEC-

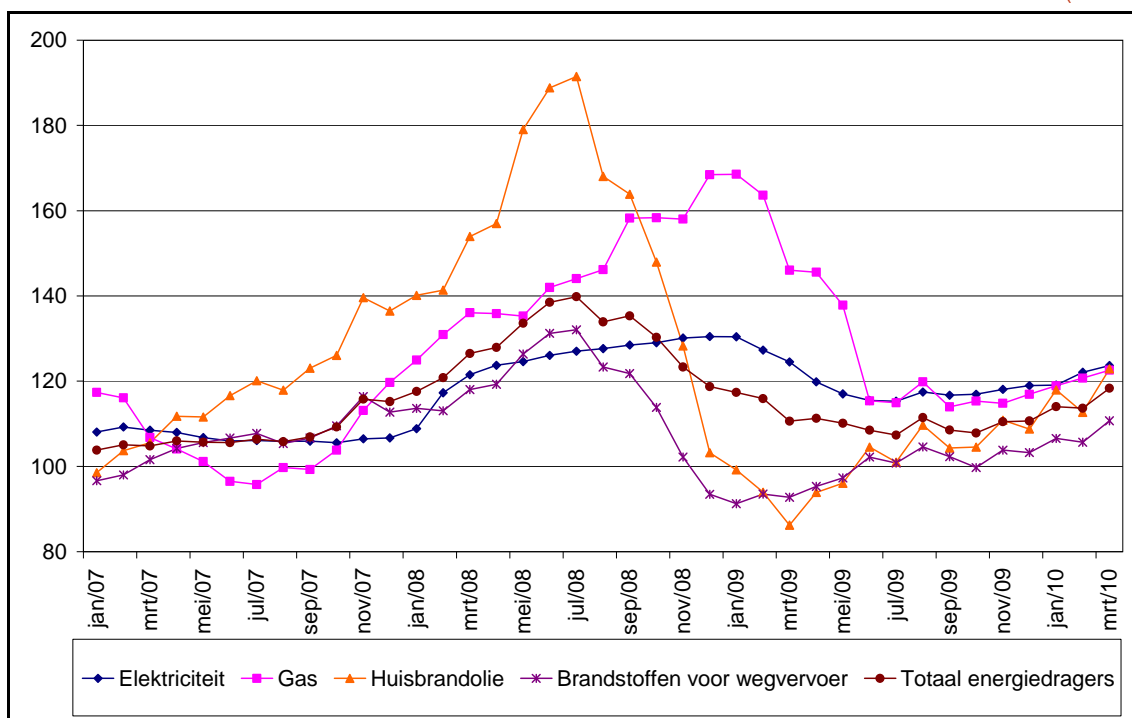
landen hun productie hebben opgevoerd tot boven de productiequota en het wereldaanbod nog werd verhoogd door extra-productie in o.m. Canada en de golf van Mexico, blijven de olieprijsen opwaarts gericht. De markten verwachten trouwens een verdere stijging: half april werden futures contracten voor december 2012 verhandeld tegen prijzen van om en nabij 90,5 \$ per vat.

In 2009 zorgde de appreciatie van de euro tegenover de dollar tijdens het grootste deel van het jaar nog voor enig tegenwicht, maar sinds november 2009 is de situatie omgekeerd: de euro is gemiddeld in waarde gedaald t.o.v. de dollar, zodat de stijging van de in dollar uitgedrukte aardolieproducten nog wordt verscherpt. Al met al zijn de in euro uitgedrukte aardolieprijzen tussen het eerste kwartaal 2009 en 2010 met ruim 60 % toegenomen.

De prijzen voor brandstoffen en huisbrandolie reageren vrijwel meteen op wijzigingen in de internationale noteringen voor aardolie. Tussen het eerste kwartaal van 2009 en van 2010 steeg de consumptieprijzen van huisbrandolie met gemiddeld 26,5 % (tussen maart 2009 en maart 2010 is er zelfs sprake van een verhoging met 42,5 %).

Grafiek 3: Belgische consumptieprijzen voor energiedragers

(Index 2005 = 100)

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

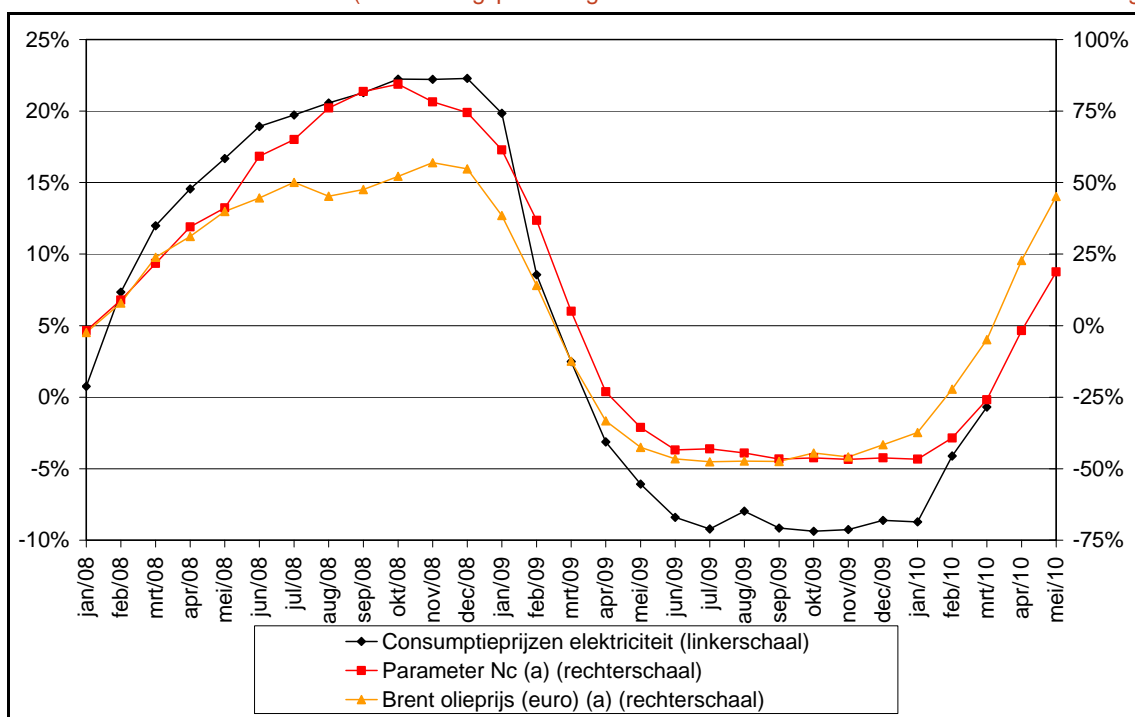
Voor motorbrandstoffen betaalde de consument tijdens de eerste drie maanden van 2010 gemiddeld 16,4 % meer dan een jaar ervoor (tussen maart 2009 en maart 2010 beliep de prijsstijging 19,3 %). Op deze categorie van energiedragers, waarvan de maximumprijzen door de programma-overeenkomst worden bepaald, worden heel wat accijnzen geheven. In het kader van de begrotingsbesprekingen eind vorig jaar heeft de Federale Regering beslist tot de herinvoering, met ingang van 1 januari 2010, van het positieve cliquet-systeem voor diesel. Dat is een mechanisme dat er toe strekt om bij een daling van de officiële maximumprijs van diesel de accijnzen te verhogen met een bedrag dat overeenstemt met de helft van de prijsdaling exclusief btw. Zowel voor 2010 als voor 2011 mag deze bijzondere accijns maximaal oplopen tot 4 eurocent per liter. In het eerste kwartaal van 2010 werd drie keer aan de voorwaarden voldaan om het positieve cliquet-systeem in werking te stellen (19 en 28 januari en 14 februari). Als gevolg daarvan ligt de maximum diesel-prijs momenteel 2 eurocent per liter hoger dan wat hij zou geweest zijn zonder de herinvoering van het systeem.

De prijzen voor gas en elektriciteit passen zich, zoals geweten, met een grotere vertraging aan de internationale prijzen voor ruwe aardolie aan en andere factoren dan de energiecomponent (zoals de distributie- en vervoertarieven en allerlei soorten heffingen) spelen eveneens een belangrijke rol in de uiteindelijke prijs die de consument betaalt.

De consumptieprijzen voor elektriciteit bereikten een dieptepunt in juni 2009 en zijn sindsdien gaandeweg gestegen: in maart 2010 lag de elektriciteitsprijs reeds 7 % hoger dan medio vorig jaar. Maar in vergelijking met het eerste kwartaal 2009 betaalde de consument tijdens de eerste drie maanden van dit jaar nog zowat 4,5 % minder. Maar gelet op de vertraging waarmee de energiecomponent van de consumptieprijs zich in de praktijk aanpast aan de prijzen voor ruwe aardolie, kan nu al met zekerheid worden gesteld dat de consument de volgende maanden heel wat meer zal betalen dan een jaar ervoor. Hoewel een aantal leveranciers voor het vaststellen van de energiecomponent van de elektriciteitsprijs in de loop van vorig jaar de parameter Nc (een grootheid die rekening houdt met de prijsevolutie van aardolie, aardgas en steenkool op de wereldmarkt en met de capaciteitsbezettingsgraad van de Belgische kerncentrales) vervangen heeft door indexcijfers die meer het verloop van de marktprijzen voor elektriciteit (Belpex), gas en olieproducten weerspiegelen, blijft de parameter Nc vooralsnog een goede indicator voor de evolutie van de prijzen. Welnu, in maart lag de Nc-index bijna 20 % hoger dan een jaar ervoor. In de praktijk vertalen de wijzigingen in die parameter zich twee maanden later in de consumptieprijzen. Volgens de meest recente informatie lag de gemiddelde elektriciteitsprijs in april 2010 gemiddeld trouwens reeds 4,3 % hoger dan in april 2009.

Grafiek 4A: Elektriciteitsprijzen en determinanten van de energiecomponent

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar)

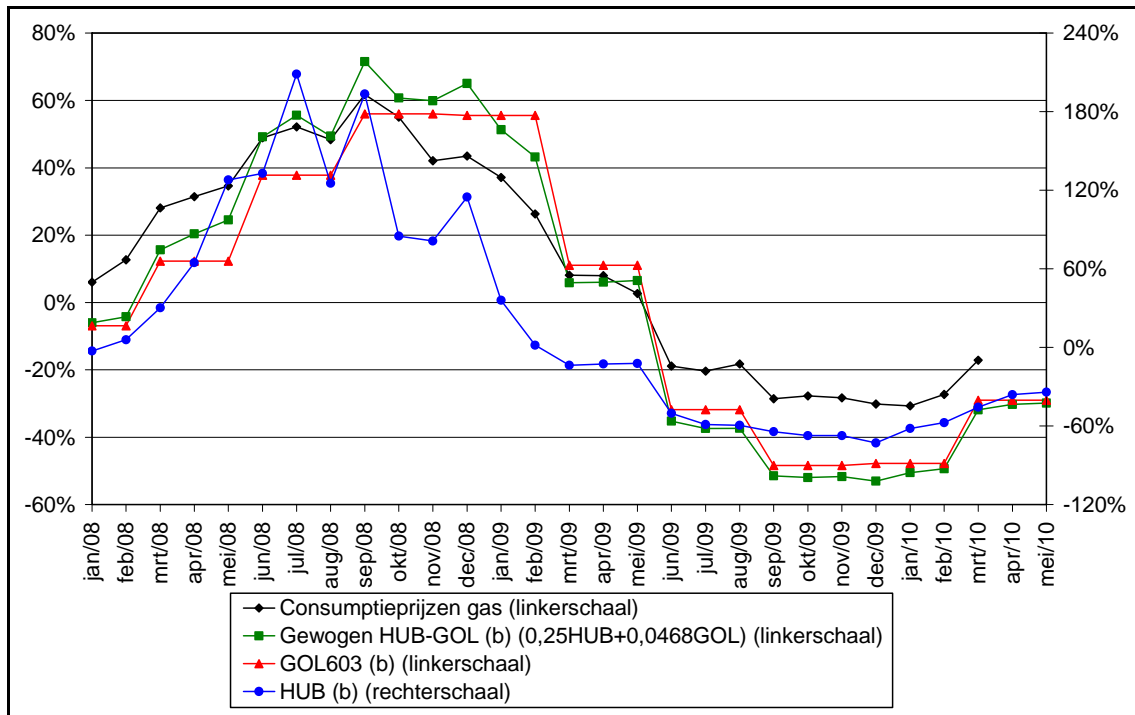

Bron: FOD Economie, ADSEI

(a) De parameter Nc werd met twee maanden vertraagd, de Brent olieprijs met vier maanden, zodat de waarden overeenstemmen met het ogenblik van de verrekening in de consumptieprijsindex voor elektriciteit.

Grafiek 4B: Aardgasprijzen en determinanten van de energiecomponent

(Veranderingspercentages t.o.v. de overeenstemmende maand van het voorgaande jaar)

Bron: FOD Economie, ADSEI

(b) De HUB, GOL en gewogen HUB-GOL werden met twee maanden vertraagd, zodat de waarden overeenstemmen met het ogenblik van de verrekening in de consumptieprijsindex voor aardgas.

Bij een vergelijking van de consumptieprijs voor elektriciteit tussen begin 2009 en begin 2010 spelen ook de vanaf de zomer van vorig jaar doorgevoerde verhogingen van de nettarieven (de distributie- en transportkosten) een niet onbelangrijke rol: tussen de eerste drie maanden van vorig jaar en van dit jaar zijn die, volgens eigen ramingen gebaseerd op de door de CREG gepubliceerde individuele tarieven van de netbeheerders, met bijna 8 % gestegen³. Met een aandeel van ruim een kwart in de totale consumptieprijs hebben de recente nettarievenverhogingen derhalve een opwaartse impact van zowat 2 %.

Ook de aardgasprijzen zijn al een zestal maanden aan het stijgen en in maart 2010 lagen ze gemiddeld 7 % hoger dan het in september vorig jaar opgetekende laagtepunt. Maar net zoals voor elektriciteit betaalde de consument tijdens het eerste kwartaal van 2010 gemiddeld minder dan in de overeenstemmende periode van 2009. De gemiddelde prijsdaling was trouwens veel groter dan voor elektriciteit en bedroeg bijna 25 %. Ook in het geval van aardgas zijn de nettarieven in de loop van 2009 opgetrokken, met als resultaat dat ze tijdens het eerste kwartaal 2010 zowat 8 % hoger lagen van een jaar ervoor. Mochten de nettarieven (die ongeveer 1/3 uitmaken van de prijs voor de consument) in 2009 niet zijn verhoogd, dan zou de daling van de consumptieprijs voor aardgas nog circa 2,5 procentpunt hoger zijn uitgevallen.

1.3. Niet-bewerkte levensmiddelen

In deze categorie is vlees goed voor ruim de helft van het gewicht. Vis, fruit en groenten hebben een kleiner aandeel, maar omdat de consumptieprijs ervan veel grilliger zijn (vooral als gevolg van sterke schommelingen in het aanbod van deze levensmiddelen, die veroorzaakt worden door wisselende klimatologische omstandigheden) dragen zij doorgaans sterker bij tot de variaties in de inflatie van niet-bewerkte levensmiddelen.

³ Voor meer uitleg bij de verhoging van de nettarieven voor zowel elektriciteit als aardgas wordt verwezen naar het jaarverslag 2009 (blz 12 en 13) van het Instituut voor de nationale rekeningen over de analyse van de prijzen.

Het prijsstijgingstempo voor vlees kwam in het eerste kwartaal 2010 uit op 0,7 %, wat in het verlengde ligt van de vertraging die in de loop van vorig jaar werd opgetekend. Voor rundvlees betaalde de consument gemiddeld weliswaar 1,1 % meer, maar kip en, in mindere mate, varkensvlees werden goedkoper. Vleesbereidingen, die nochtans voor het grootste deel gemaakt worden met deze laatste twee vleessoorten, werden 1 % duurder.

Gemiddeld beschouwd kostte de consumptie van vis tijdens de eerste drie maanden 2010 evenveel als 12 maanden ervoor. Maar dat is het resultaat van zeer uiteenlopende bewegingen. Voor mosselen werd 13 % minder betaald en ook garnalen en kabeljauw werden goedkoper (respectievelijk 4,3 en 2,7 %). Daartegenover staat dat de prijzen voor zalm (+4,9 %) en vooral voor tong (+12 %) fors verhoogden. Ook visbereidingen en –conserven werden een pak duurder (gemiddeld bijna 3 %).

Fruit werd gemiddeld 4 % goedkoper. Dat had vooral te maken met forse prijsdalingen voor pompelmoezen (-10,9 %), jonagoldappelen (-14,9 %) en peren (-33,4 %).

Dat de inflatie voor de niet-bewerkte levensmiddelen tijdens het eerste kwartaal 2010 uiteindelijk toch nog uitkwam op 1,6 %⁴ is toe te schrijven aan de groenten, die gemiddeld 8,3 % duurder werden. In december 2009 lagen de prijzen voor verse groenten nog extreem laag, maar door de vriestemperaturen in januari kenden ze een zeer sterke prijsopstoot. Vooral tomaten (+21,7 %), bloemkolen (+16,7 %) en ui (+8,5 %) werden in vergelijking met het eerste kwartaal 2009 duurder. Voor aardappelen betaalde de consument 4,8 % meer. Meer vorstbestendige producten, zoals spruitjes, prei en veldsla, werden daarentegen goedkoper.

Tabel 3: Recente evolutie van de consumptieprijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen

(Veranderingspercentages t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2009				2010	2010			p.m. Gewicht in 2010
				I	II	III	IV	I	Jan	Feb	Mrt	
Vlees	2,7	3,3	2,5	3,7	2,9	2,1	1,3	0,7	0,6	0,7	0,9	55,5
Waarvan Rundsvlees	4,0	2,0	2,2	3,1	2,7	1,6	1,5	1,1	1,6	0,4	1,3	5,5
Varkensvlees	2,4	1,0	0,9	1,9	1,6	1,0	-1,1	-0,1	0,0	0,4	-0,7	2,7
Gevogelte	3,2	6,3	1,9	3,4	1,0	1,5	1,6	-1,0	-1,5	-1,3	-0,3	4,6
Vleeswaren	2,5	3,3	2,9	4,1	3,5	2,6	1,6	1,0	0,8	1,2	1,1	30,6
Vis	8,0	4,6	-3,2	-1,9	-5,1	-4,4	-1,2	0,1	-0,9	0,2	1,0	12,3
Fruit	2,4	6,8	-4,1	2,0	-2,9	-10,5	-4,7	-4,0	-6,6	-4,1	-1,4	14,1
Groenten	1,4	-2,7	-0,2	10,3	0,9	-6,0	-5,9	8,3	4,3	7,0	13,8	18,1
Geheel van niet-bewerkte levensmiddelen	3,0	2,8	0,4	4,0	0,7	-2,0	-1,1	1,6	0,3	1,3	3,3	100,0

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

⁴ Het aanbod en dus ook het verbruik van een ganse reeks producten uit deze categorie is onderhevig aan seizoensschommelingen, zodat de korf per product (groenten, fruit en vis) maandelijks aangepast wordt. Er zij aangestipt dat er, conform de Europese richtlijnen, voortaan in de HICP een nieuw gewichtenschema wordt toegepast voor die seizoensproducten. Tot en met 2009 werden variabele gewichten gebruikt, vanaf 2010 krijgen in principe seizoensproducten in maanden dat ze niet verkocht worden een gewicht gelijk aan nul en in de maanden dat ze beschikbaar zijn worden ze opgenomen met hetzelfde gewicht. Zolang de seizoenskorven van de nationale consumptieprijsindex de vertrekbasis vormen, zal (en mag) er evenwel gewerkt worden met gewichten die weliswaar niet constant zijn, maar waarvan de variabiliteit sterk beperkt wordt. Deze methodologische ingreep heeft in het eerste kwartaal 2010 een significante impact gehad op de inflatie van de productgroep niet-bewerkte levensmiddelen. Volgens de nieuwe methodologie bedroeg de prijsstijging voor deze groep immers 1,6%, terwijl dat op basis van de oude variabele seizoensgewichten 1,3% zou geweest zijn, of een verschil van 0,3 procentpunt. Ook voor de drie onderliggende producten zou de inflatie telkens lager uitgekomen zijn: voor fruit zouden de prijzen 1,6 procentpunt sneller zijn gedaald (-5,2% ten opzichte van -4,0%), voor groenten en vis zou het verschil respectievelijk 0,6 en 0,1 procentpunt hebben belopen. De impact op de globale inflatie is gezien het beperkte gewicht van de groep niet-bewerkte levensmiddelen eerder klein en bedroeg 0,03 procentpunt.

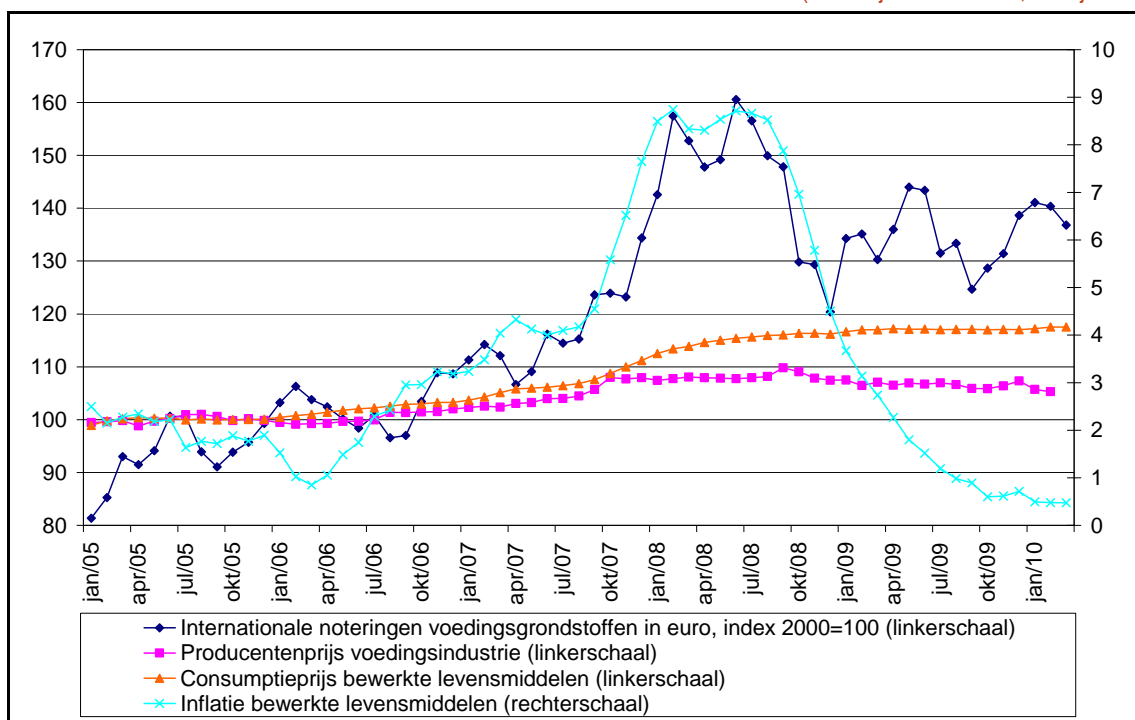
I.4. Bewerkte levensmiddelen

Gemiddeld beschouwd lagen de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen in het eerste kwartaal van 2010 0,5% hoger dan in de overeenstemmende periode van vorig jaar. In de eerste helft van vorig jaar waren die prijzen nog licht opwaarts gericht, waarna een stabilisering is opgetreden. Er zij aan herinnerd dat de bewerkte levensmiddelen fors duurder waren geworden in de tweede helft van 2007 en de eerste helft van 2008 (met jaar-op-jaar prijsstijgingen tot 8,5 %) onder impuls van de in die periode sterk gestegen grondstofprijzen. Maar toen de internationale grondstoffennoteringen in 2009 opnieuw naar een lager niveau zakten, bleef een neerwaartse aanpassing van de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen uit, zoals in het eerste jaarverslag van het INR over de analyse van de prijzen werd aangetoond. De producentenprijzen van de voedingsindustrie, die grondstoffen verwerkt tot een eindproduct, zijn wel enigszins teruggevallen, maar veel minder dan de grondstoffenprijzen: tussen 2008 en 2009 is er bij de eerste sprake van een daling met gemiddeld 1,3 %, terwijl de grondstoffenprijzen met gemiddeld 7,6 % zakten. Een en ander lijkt er op te wijzen dat beide filières (voedingsindustrie en distributie) er in geslaagd zijn om hun brutowinstmarges in 2009 te verhogen.

Tijdens de laatste maanden van vorig jaar gingen de internationale noteringen voor voedingsgrondstoffen opnieuw naar omhoog, zonder evenwel in de buurt te komen van de in 2008 bereikte niveaus. Hopelijk betekent dit niet de voorbode van een nieuwe ronde van hogere consumptieprijzen voor bewerkte voedingswaren, temeer dat de grondstoffenprijzen tijdens de eerste maanden van 2010 niet verder zijn geklommen.

Grafiek 5: Prijzen in de voedingskolom

(indexcijfer 2005=100, tenzij anders vermeld)

Bron: IWH, FOD Economie, ADSEI

Voor de subcategorie met het grootste gewicht binnen de bewerkte levensmiddelen, namelijk brood en granen, was wel sprake van een prijsdaling en tijdens het eerste kwartaal 2010 betaalde de consument gemiddeld 0,7 % minder dan een jaar eerder. Spaghetti werd fors goedkoper (-20,4 %), nadat een reactie op een daling van de grondstofprijs (harde tarwe) lang uitbleven was. De broodprijs bleef het afgelopen jaar stabiel, wat niet kan gezegd worden voor het 'zondagse broodje' of pistolet, waarvan de prijs toenam met 4,4 %. Dat is opmerkelijk gezien zowel de prijs voor broodtarwe als de meelprijs een daling kende. In vergelijking met juli 2007, aan de vooravond van de stijging van de internationale grondstoffennoteringen, nam de prijs voor een broodje toe met maar liefst 23,2 %.

Na forse prijsstijgingen voor jam, honing, chocolade en andere suikerwaren in 2008 en de eerste jaarhelft van 2009 nam het prijsstijgingstempo af, en tussen het eerste kwartaal van 2009 en 2010 wijzigden deze prijzen vrijwel niet. Alleen toffees leverden een positieve bijdrage tot de inflatie die groter was dan 0,01 procentpunt. Ook voor de categorie alcoholvrije dranken bleven de prijzen gemiddeld onveranderd. De grootste prijsstijging deed zich voor bij licht limonade (+3,2 %), maar in omgekeerde zin werden koffiepaden 2,3 % goedkoper.

Tabel 4: Evolutie van de consumptieprijzen voor bewerkte levensmiddelen

(Veranderingspercentages ten opzichte van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2009				2010	2010			p.m. Gewicht in 2010
				I	II	III	IV	I	Jan	Feb	Mrt	
Brood en granen	5,8	10,3	1,6	3,6	2,3	0,9	-0,3	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7	24,2
Zuivelproducten	5,0	13,3	0,1	0,4	-0,7	0,0	0,7	1,2	1,1	1,3	1,3	15,1
Oliën en vetten	3,3	13,8	1,1	6,8	1,9	-1,4	-2,3	0,1	-1,0	1,0	0,4	2,7
Suiker, jam, honing, chocolade	2,8	4,6	3,1	4,7	4,5	2,1	1,1	0,0	0,5	-0,5	0,0	8,9
Andere voedingsmid- delen	5,8	8,3	1,6	6,0	2,4	-0,3	-1,4	-2,2	-2,7	-1,8	-2,1	4,9
Alcoholvrije dranken	3,8	3,7	0,8	2,7	0,7	0,0	-0,2	-0,3	-0,6	-0,3	0,0	11,0
Alcoholhoudende dranken	1,0	3,5	3,2	3,6	3,3	3,1	2,8	1,8	2,1	1,7	1,7	15,3
Tabak	10,3	3,7	2,5	2,8	2,4	2,2	2,8	3,8	4,0	4,0	3,4	17,9
Totaal van de bewerk- te levensmiddelen	4,7	7,7	1,7	3,2	1,9	1,0	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	100,0

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

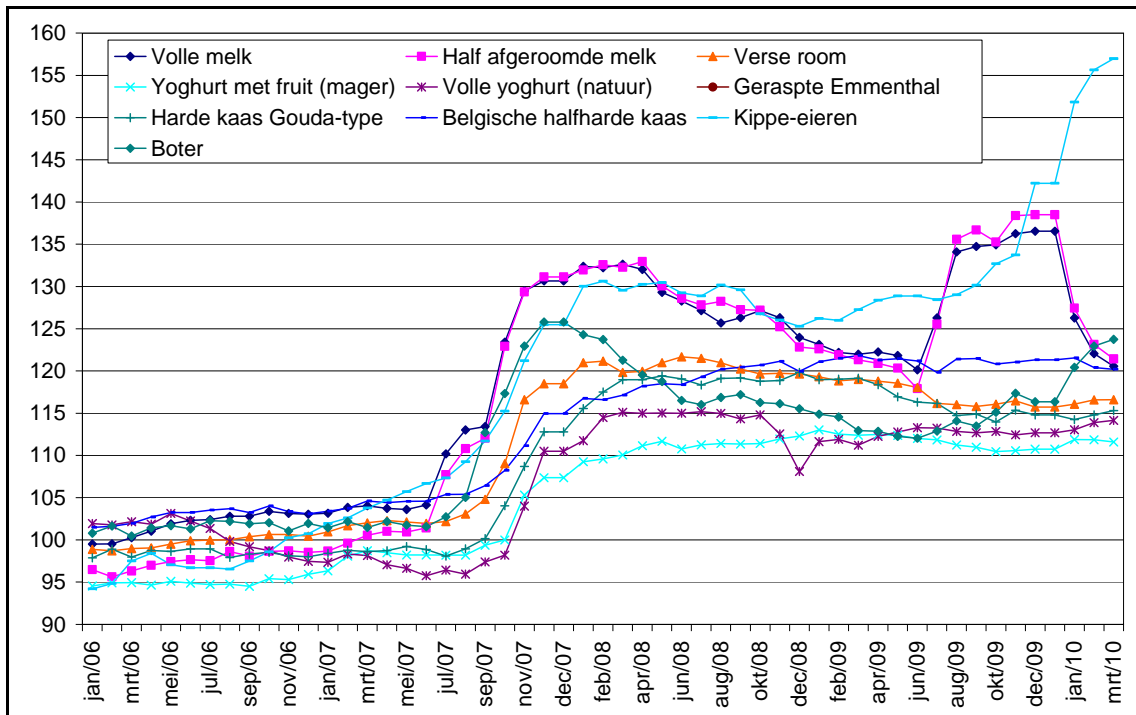
Rookwaren kostten 3,8 % meer dan vorig jaar. Ook alcoholische dranken (+1,8 %) en zuivelproducten, eieren inbegrepen (+1,2 %) stegen in prijs. Dat laatste schrijven we onder meer toe aan de eieren die fors duurder werden betaald in maart 23 % duurder ten opzichte van één jaar eerder. De vraag naar Belgische (en Nederlandse) scharreleieren steeg door een grote, tijdelijke uitvoer naar Duitsland. Heel wat Duitse kippenhouderijen schakelden over naar zogenoemde verrijkte kooisystemen, om te voldoen aan een Europese richtlijn die vanaf 2012 in werking treedt. De detailhandel in Duitsland heeft zich gedurende deze omschakelingsperiode bevoorrad in België en Nederland. Eens de Duitse productie van scharreleieren opnieuw op peil is, zou de consumptieprijzen voor eieren naar een lager niveau moeten terugvallen. In vergelijking met twee maanden eerder noteerde de Kruishoutemse marktprijs half april 2010 voor een scharrelei van medium-grootte trouwens al 1 à 2 eurocent lager (8,8 ten opzichte van 10,5 eurocent).

Nog binnen de korf zuivelproducten waren de consumptieprijzen voor volle en halfvolle melk vanaf juli 2009 sterk gestegen. Om de financiële situatie van de Belgische melkveehouder te verbeteren werd eind juni vorig jaar beslist om per liter door de leden van Fedis aangekochte melk, 14 eurocent te storten in een fonds waarvan de uiteindelijke opbrengst de melkveehouders zou compenseren voor de aanhoudend lage prijzen die zij voor hun melk bekwamen. Dit bedrag werd vrijwel integraal verhaald op de consument. Zowel voor premier prix, distributiemerken als A-merken betaalde de consument gedurende de tweede helft van 2009 heel wat meer dan in juni.

Eind 2009 liep het akkoord tussen Fedis, de Boerenbond en het ABS ten einde. Er werd dan ook verwacht dat de prijzen van zowel volle als halfvolle melk zouden terugkeren naar hun niveau van voor de tijdelijke regeling. Hoewel dat voor de gemiddelde prijs voor melk het geval is, deed zich bij de A-merken echter enige prijsstarheid voor. Voor distributiemerken en premier prix melk werd inderdaad vastgesteld dat de prijzen tussen december 2009 en maart 2010 bij ongeveer 90 % van de getuigen werden aangepast. De gemiddelde omvang van de neerwaartse aanpassing bedroeg 13 eurocent, hetgeen overeenkomt met de verhoging in de zomer van 2009. Opvallend is echter dat 4 van de 10 A-merken hun prijs niet aanpasten. Eerdere analyse (onder meer in het jaarverslag) wees uit dat de prijzen van deze productcategorie, als ze al naar onderen toe bijgesteld worden, trager en met een geringere omvang wijzigen.

Grafiek 6: Verloop van de consumptieprijsen voor zuivelproducten

(Index 2004=100)

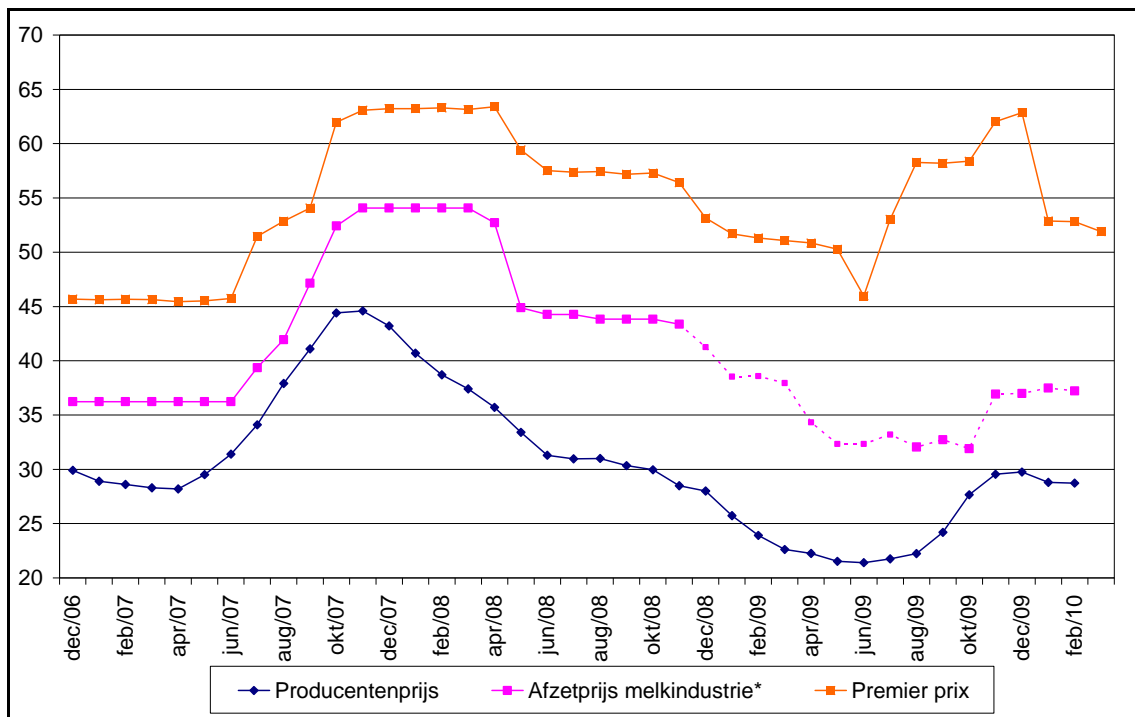

Bron: FOD Economie, ADSEI

Er zij aangestipt dat de prijzen die de melkveehouder ontvangt ondertussen opnieuw uit het dal zijn gekomen: tijdens de eerste twee maanden van 2010 lag de gemiddelde prijs op 28,8 per liter, wat 7 cent meer is dan medio 2009 toen een dieptepunt van 21,4 cent per liter werd opgetekend. De stijging van de prijzen aan de producent heeft vooralsnog nauwelijks of niet geleid tot opwaartse prijsaanpassingen voor andere zuivelproducten zoals room, kaas of yoghurt. Voor het basisproduct melk daarentegen, reageerde de consumptieprijs voor 1 liter half volle premier prix melk wel op de hogere vergoeding die aan de melkveehouder werd uitgekeerd. Stroomopwaarts paste ook de zuivelindustrie haar prijs naar boven toe aan.

Grafiek 7: Consumptieprijs voor halfvolle melk en de melkprijs voor de melkveehouder

(per liter, in eurocent)

Bron: FOD Economie

* Tot en met oktober 2008 zijn de cijfers voor de afzetprijs van de melkindustrie afkomstig van een enquête die FOD Economie toen hield bij de zuivelindustrie, de geraamde waarden (in stippellijn) komen van de maandelijkse enquête van ADSEI over afzetprijzen bij ondernemingen van de verwerkende industrie.

Tabel 5: Prijswijzigingen voor melk volgens de 3 merkentypes

(Tussen december 2009 en maart 2010)

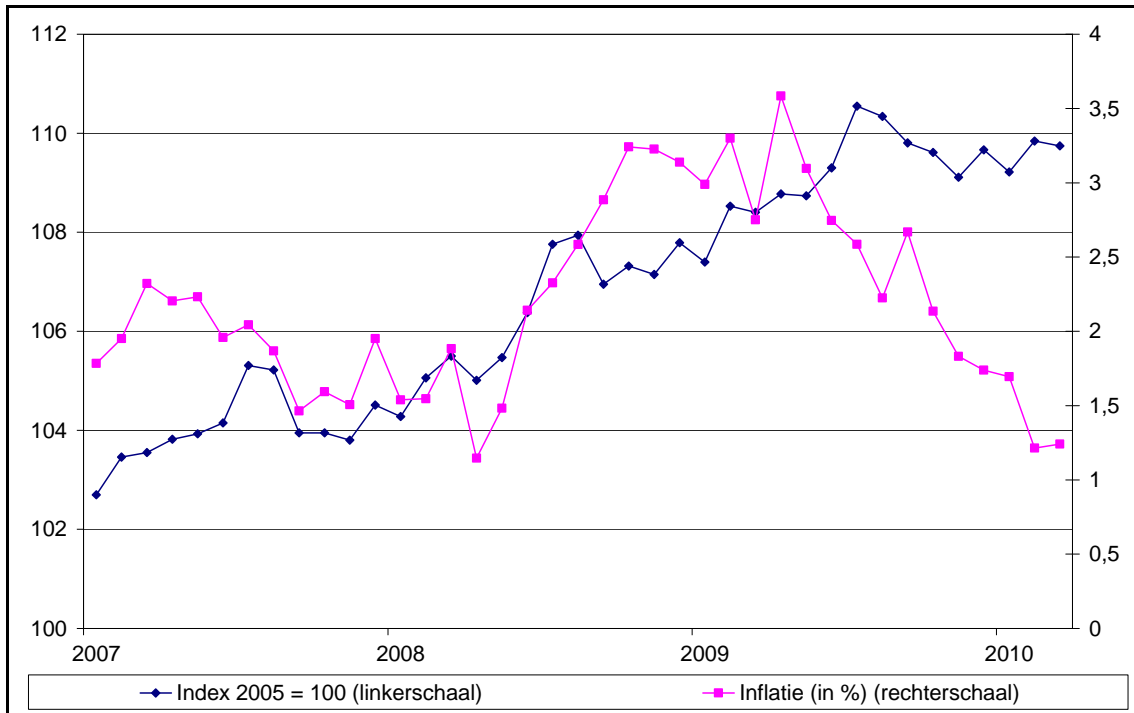
		Aantal prijswijzigingen (in %)		Omvang prijswijzigingen (in eurocent)	
		Daling	Stijging	Daling	Stijging
Halfvolle melk	Premier prix	90	5	-13	6
	Private labels	91	1	-13	6
	A-merken	62	8	-10	9
Volle melk	Premier prix	93	3	-13	8
	Private labels	86	6	-16	5
	A-merken	58	9	-13	9

Bron: FOD Economie, ADSEI

1.5. Diensten

Ook in het eerste kwartaal van 2010 bleef de diensteninflatie vertragen. Het prijsstijgingstempo is teruggeval- len van ruim 3 % eind 2008 en in de eerste twee kwartalen van 2009 tot gemiddeld 1,4 % tijdens de eerste drie maanden van dit jaar. Het gemiddelde prijsniveau van de diensten lag in maart 2010 nog steeds onder dat van de zomer van vorig jaar, toen een maximum (deels seizoensmatig, omwille van de hogere prijs van reizen en vakantiedorpen in de zomer) werd bereikt. In de tweede helft van 2009 volgde een gemiddelde prijsdaling (deze daling is eveneens seizoensgebonden, maar was in 2009 meer uitgesproken dan gewoon- lijk), maar sedert december is er veeleer sprake van een stabilisatie. Door hun grote gewicht in de HICP (37,9 %) droegen de diensten, van alle productgroepen, tijdens het eerste kwartaal 2010 niettemin het meest bij tot de inflatie (0,5 procentpunt).

Grafiek 8: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor diensten

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

Voor alle subgroepen, behalve voor reizen, vertraagde het prijsstijgingstempo vanaf het derde kwartaal van 2009 aanzienlijk.

De prijzen voor huisvestingsdiensten stegen gemiddeld minder snel dan het geheel van de diensten. De matige prijsstijging van de werkelijke woninghuur (+1,4 %) en de prijsdaling van verzekeringspremies i.v.m. de woning (-3,2 %) droegen daar toe bij. Dat die verzekeringen (bv. brandverzekeringen) minder duur zijn geworden is toe te schrijven aan het feit dat de premies geïndexeerd worden aan de hand van het ABEX indexcijfer (een index die het verloop van de kostprijs voor de bouw van woningen moet weerspiegelen). Tussen november 2007 en november 2008 is het ABEX-cijfer met 4,5 % gestegen, maar tijdens de daaropvolgende twaalf maanden trad er een daling op met 3,5 %. Volgens de 'Commissie voor de index van de bouw-kostprijs' was de daling een gevolg van de lagere energieprijzen en van een verkleining van de winstmarges door de aannemers.

Communicatiediensten kenden de grootste negatieve kwartaalinflatie sinds de eerste jaarhelft van 2008. Vooral de daling van de prijs voor mobiele telefoongesprekken (-13 %) speelde daar een rol in: in november 2009 deed zich daar een forse maand-op-maand daling voor. Tot de getuige-producten voor mobiele telefonie behoren zowel abonnementen als prepaid kaarten en zowel de gesprekken als de sms-berichten. De drie grote aanbieders in België worden gevolgd. De prijsindex van de betrokken dienst stemt overeen met het gewogen gemiddelde van de subindexen voor de drie operatoren (het gewicht van elke operator wordt bepaald door zijn marktaandeel). Voor elke operator wordt een rekenkundig gemiddelde gemaakt van enerzijds alle aangeboden tariefformules voor het bellen en anderzijds alle aangeboden tariefformules voor het sms'en (dit zowel voor de abonnementsformules als voor de pre-paid kaarten). De daling in november van vorig jaar werd veroorzaakt door nieuwe tariefstructuren bij één operator, waarbij zowel bellen als sms'en goedkoper worden.

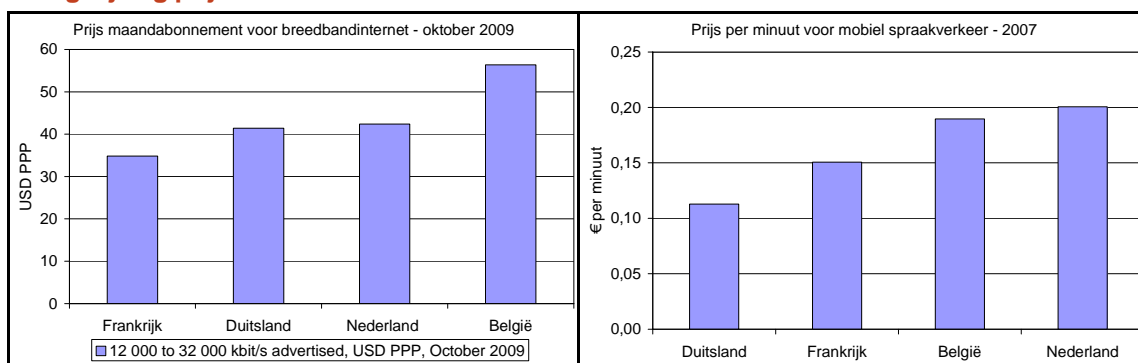
Er zij aangestipt dat mobiel telefoonverkeer sinds 2004 heel wat goedkoper is geworden (-40 %), terwijl bijvoorbeeld een internetabonnement, over dezelfde periode, slechts 6 % minder duur werd. Toch zouden de prijzen in België nog steeds hoger liggen dan in de ons omringende landen.

De OESO verzamelt jaarlijks informatie over de prijsniveaus voor breedbandinternet. Als basis daarvoor worden per land de verschillende tarieven en abonnementsprijzen van de belangrijkste operatoren opge-

vraagd. De gemiddelde prijs per land voor een maandabonnement wordt verkregen door het gemiddelde te nemen van de onderzochte aanbiedingen. Een vergelijking van de prijzen voor een maandabonnement in België met die in de belangrijkste buurlanden is enkel mogelijk voor de abonnementen met hogesnelheidsverbinding⁵. Daaruit blijkt dat de prijzen voor deze categorie, in oktober 2009 (de meest recent gepubliceerde cijfers), in de buurlanden lager liggen dan in België⁶. De gemiddelde Nederlandse prijzen in deze categorie liggen 25 % lager, de Duitse prijzen 27 % lager en de Franse prijzen 38 %.

In een mededeling van de Europese Commissie betreffende de interne Europese markt voor elektronische communicatie (maart 2009), wordt een vergelijking gemaakt van de prijzen per minuut voor mobiel spraakverkeer in de verschillende Europese landen. In 2007 lagen de prijzen in Nederland 6 % hoger dan in België, terwijl de Duitse en Franse prijzen respectievelijk 40 % en 21 % lager lagen dan in België. Meer recente informatie over prijsniveau's van mobiele telefonie zijn niet beschikbaar.

Grafiek 9: Vergelijking prijsniveaus breedbandinternet en mobiele telefonie

Bron: OESO, EC

Voor de productgroep vervoersdiensten namen de prijzen ook minder snel toe, namelijk met 2,3 %, het laagste inflatiecijfer sinds het tweede kwartaal van 2008. Enkel voor de aankoop van een los ticket op de bus, dus niet in voorverkoop (+6,6 %) en voor vliegtuigtickets (+5,2 %) werden grote prijsverhogingen vastgesteld.

⁵ Het gaat dan om abonnementen met een downloadsnelheid van 12 tot 32 Mbps.

⁶ Enkel in de minder gebruikte categorie voor lage-snelheidsverbindingen (tot 1,9 Mbps) blijken de Belgische prijzen lager te liggen dan in Frankrijk en Duitsland (voor Nederland zijn hiervoor geen cijfers beschikbaar).

Tabel 6: Recente evolutie van de consumptieprijzen voor diensten

(Veranderingspercentages ten opzichte van het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2009				2010	2010			p.m. Gewicht in 2010
				I	II	III	IV	I	Jan	Feb	Mrt	
Reizen	1,5	4,6	2,9	3,7	4,4	2,1	1,4	1,9	1,6	1,8	1,6	11,7
Huisvestingsdiensten	2,3	2,1	2,2	2,5	2,5	2,1	1,8	1,0	1,2	1,1	1,1	20,0
Huur	1,9	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1	1,7	1,4	1,5	1,4	1,3	13,1
Huisvuilophaling	-0,8	0,7	2,4	1,1	2,4	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	0,9
Onderhoud en herstellingen	4,2	2,7	2,5	3,2	2,8	2,5	1,4	1,2	1,2	1,2	1,2	0,9
Verzekeringen	5,2	4,2	2,6	5,3	5,7	-0,1	-0,1	-3,2	-2,5	-3,6	-3,6	1,8
Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging	2,9	3,4	3,5	4,1	3,7	3,5	2,8	2,3	2,5	2,3	2,4	30,1
Droogkuis, verstelling en verhuur van kleding	1,3	3,1	4,1	4,1	4,5	4,3	3,5	2,9	3,2	2,9	2,8	0,2
Sport	2,4	1,9	2,1	2,7	2,4	1,8	1,6	1,7	1,6	1,6	1,8	2,6
Cultuur	2,6	2,8	4,0	3,6	4,0	4,2	4,1	2,8	3,1	2,3	3,0	5,1
Restaurants en cafés	3,0	3,8	3,6	4,5	3,8	3,4	2,7	2,4	2,6	2,3	2,2	17,6
Kapsalons en schoonheidsinstituten	2,6	2,8	2,7	3,1	2,7	2,7	2,1	2,5	2,0	2,6	2,7	3,3
Vervoer	3,0	3,0	3,1	3,3	3,5	3,2	2,6	2,3	2,9	2,5	2,2	15,2
Onderhoud en herstellingen	4,0	4,3	5,3	5,2	5,6	5,5	4,9	4,4	4,9	4,5	3,9	7,3
Treinvervoer	-4,9	2,6	5,4	4,9	5,6	5,6	5,6	1,9	5,6	0,2	0,2	1,3
Luchtvervoer	-7,4	3,8	9,2	18,7	16,0	5,1	-0,2	5,2	6,5	6,0	3,3	0,9
Verzekeringen i.v.m. vervoer	6,3	1,4	-1,2	-0,5	-1,3	-1,1	-2,1	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	2,4
Communicatie	-3,0	-2,9	-0,5	-0,5	0,3	0,5	-2,1	-3,3	-2,0	-3,9	-3,9	8,7
Postdiensten	0,3	3,5	9,6	10,6	9,3	9,3	9,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Telefoon- en telefaxdiensten en -uitrusting	-2,7	-2,2	-0,9	-1,0	-0,1	0,1	-2,6	-3,4	-2,1	-4,1	-4,1	8,4
Overige	1,7	0,0	2,6	2,8	3,0	2,1	1,8	1,0	1,2	1,1	1,1	15,8
Medische en paramedische diensten	-1,5	-5,0	2,2	2,5	3,6	1,4	1,4	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4	2,6
Sociale bescherming	2,1	1,6	2,9	2,9	2,9	3,0	3,0	1,5	1,5	1,5	1,5	4,8
Ziekenhuisdiensten	2,2	1,4	2,8	2,9	2,8	2,7	2,7	-2,0	0,5	-3,2	-3,2	1,8
Zorgverzekeringen	1,7	3,2	6,3	6,1	6,4	6,3	6,3	3,5	3,9	3,2	3,3	1,0
Andere diensten niet elders vermeld	2,5	2,2	1,2	2,4	2,3	0,2	0,0	-0,9	-1,0	-0,9	-0,9	2,4
Geheel van de diensten	2,0	2,3	2,6	3,0	3,1	2,5	1,9	1,4	1,7	1,2	1,2	100,0

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

De prijzen voor de culturele diensten en lichaamsverzorging stegen tussen het eerste kwartaal 2009 en 2010 gemiddeld met 2,3 %. Opvallend daarbij zijn de forse prijsstijgingen voor een bioscoopticket (met opeenvolgende prijsverhogingen in de maanden augustus, september en oktober 2009, resulterend in een globale prijsstijging ten belope van 9,9 %) en een schouwburgabonnement (+4,4 %), waarvan de prijzen jaarlijks, bij de start van het nieuwe theaterseizoen in september, geïndexeerd worden. Gezien de prijzen in de zomer telkens voor een jaar vastgelegd worden, kan deze verhoging voor een stuk te wijten zijn aan de doorrekening van hogere kosten ten gevolge van de hoge inflatie in 2008.

Hetzelfde fenomeen wordt vastgesteld voor de inschrijvings- en examengelden aan hogescholen en universiteiten, die jaarlijks bij de start van het nieuwe academiejaar worden vastgelegd. Ook deze ondergingen in oktober 2009 een prijsverhoging van gemiddeld 4,5 %, wat exact overeenkomt met de gemiddelde inflatie in 2008.

Ook de prijzen voor restaurantbezoek vallen onder deze groep. De federale regering heeft beslist om, met ingang van 1 januari 2010, het btw-tarief voor restaurantbezoek te verlagen van 21 naar 12 %. De bedoeling van deze versoepeling is in de eerste plaats om de officiële werkgelegenheid in de sector aan te moedigen. Er werd daarbij geen engagement gevraagd om de eindprijs aan de consument te verlagen, maar redelijkerwijze kon toch een aanpassing van de prijzen in neerwaartse zin worden verwacht. Uit een eerste, voorlopige analyse van de microdata blijkt echter dat de btw-verlaging veelal niet tot lagere prijzen heeft geleid. Bij 12 % van de gevallen werd, tussen december 2009 en maart 2010, een prijsstijging genoteerd. Voor het merendeel van de restaurants wijzigden de prijzen voor de 6 getuigen (daglunch, pepersteak, salade Niçoise, gebakken tong of forel, Chinese dagschotel en pizza) niet. Wel kon worden vastgesteld dat voor 4,5% van de

geregistreerde prijsobservaties effectief de prijzen daalden; dat zijn er 3 procentpunt meer dan gedurende de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar. De omvang van de gemiddelde prijsdaling voor drie van de zes getuigen (daglunch, pepersteak, Chinese dagschotel) viel groter uit dan de gemiddelde prijsstijging. Globaal beschouwd werd enkel voor de daglunch (mogelijk omwille van de commerciële impact) een heel kleine gemiddelde prijsdaling over de periode december 2009 tot en met maart 2010 genoteerd. Maar al met al nam de gemiddelde prijs voor restaurantbezoek tussen het eerste kwartaal 2009 en 2010 toe met 2,2 %. Ter vergelijking, tussen december 2009 en maart 2010 bedroeg de stijging slechts 0,4 %.

Tabel 7: Prijswijzigingen in restaurants tussen december 2009 en maart 2010

	Totaal aantal opgenomen prijzen	Prijsdalingen		Prijsstijgingen		Gemiddelde prijswijziging (in euro)
		Aantal	Gemiddelde omvang (in euro)	Aantal	Gemiddelde omvang (in euro)	
Daglunch	170	6	-1,7	15	0,7	-0,02
Pepersteak	204	15	-1,8	30	1,2	0,07
Salade Niçoise	192	4	-1,0	28	1,0	0,10
Gebakken tong of forel	170	13	-0,9	23	2,1	0,19
Chinees dagschotel	133	5	-3,0	10	1,1	0,04
Pizza	166	4	-0,5	18	0,7	0,01

Bron: FOD Economie, ADSEI

De prijzen voor medische en paramedische diensten lagen tijdens het eerste kwartaal 2010 lager dan een jaar ervoor. Met ingang van 1 januari 2010 werden de kamersupplementen voor tweepersoonskamers, die voor de patiënt konden oplopen tot een vergoeding van 21,77 euro per dag, afgeschaft. De ziekenhuisopname in een tweepersoonskamer werd daardoor een kwart goedkoper. Ook voor verpleegkundige verzorging (vermindering van het remgeld sinds juli 2009) betaalden zwaar zorgbehoevende patiënten fors minder (-10,4 %).

I.6. Niet-energetische industriële goederen

In het eerste kwartaal 2010 kwam de inflatie voor de niet-energetische industriële goederen uit op gemiddeld 1,1 %, tegen nog 1,4 % tijdens de laatste drie maanden van vorig jaar. Er zij aangestipt dat het, in 2010 aangepaste gewichtenschema, hier ook een rol in speelde. Het gewicht van kledij, een artikel dat in januari (dankzij de solden) sterk afgeprijsd wordt, bedroeg in 2009 nog 13;9 % en klom in 2010 op naar 16,8 % in de korf industriële goederen. In het geheel van de HICP is het gewicht van kledij gestegen van 4,2 naar 5,0 %).

Deze groep is samengesteld uit een groot aantal heterogene producten, waarvan de prijsbewegingen, zeker tijdens de laatste jaren, sterk uiteenlopend zijn.

Net als tijdens de voorgaande kwartalen daalden de prijzen voor audio-, video-, foto- en filmapparatuur, voor materiaal voor gegevensverwerking en voor opname van beeld en geluid: in vergelijking met het eerste kwartaal van 2009 betaalde de consument gemiddeld circa 6 % minder. De prijzen voor dit soort apparatuur zijn continu neerwaarts gericht en ze noteren nu, naargelang het product, tussen de 34 en 54 % lager dan bij de start van de indexkorf in 2004.

De verdere daling in de eerste maanden van 2010 kwam er in weerwil van de nieuwe Auvibel-vergoedingen die sinds 1 februari op alle opslagmedia gelden. Auvibel is een burgerlijke vennootschap die alle scheppende kunstenaars vertegenwoordigt en die instaat voor de inning en de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van geluidswerken en audiovisuele werken. De vergoeding is geen belasting maar is rechtstreeks bestemd voor de sector die muzikale of audiovisuele werken creëert. De toestellen en dragers waarop de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van toepassing is, zijn opgelijst in een koninklijk besluit. Met ingang van 1 februari 2010 werd de lijst van producten waarop een vergoeding wordt geïnd verruimd met o.m. MP-3 spelers en dvd-recorders met harde schijf.

Uit analyses van de Directie Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD-Economie, die verantwoordelijk is voor het opstellen van de Belgische inflatiecijfers, zou de vernieuwde Auvibelvergoeding nu van toepassing zijn op een zestal producten uit de consumptieprijsindex (DVD-recorder, MP3/MP4-speler, externe harde schijf, DVD-RW, geheugenkaart en smartphone/gsm), maar de impact er-

van zou beperkt zijn: gemiddeld beschouwd beloopt de nieuwe vergoeding zowat 3,6 % van de totale consumptieprijs voor de beschouwde producten (tegen 0,1 % voorheen). Tot eind januari was er voor de producten in de indexkorf uitsluitend een bijdrage voor de DVD. Deze bedroeg, inclusief btw 0,71 cent. Voor de DVD werd de bijdrage vanaf 1 februari 2010 verlaagd tot 0,48 cent. Dat de nieuwe regeling zich in februari en maart nog niet heeft vertaald in –licht- hogere consumptieprijzen heeft wellicht te maken met het feit dat er voorlopig nog producten uit voorheen opgebouwde voorraden worden aangeboden. Anderzijds kan het ook zijn dat men uiteindelijk geen prijsverhoging zal opmeten omdat het aandeel van de Auvibel-bijdrage in de eindprijs voor de meeste producten relatief beperkt is en deze producten continu onderhevig zijn aan prijsdalingen.

Hoe dan ook zal de impact op de totale inflatie verwaarloosbaar zijn (maximaal 0,01 % volgens de ADSEI), gelet op het relatief geringe gewicht van de zes producten in de consumptieprijsindex (samen 0,4 %).

Ook voor geneesmiddelen betaalde de consument aan het begin van 2010 minder dan een jaar eerder: gemiddeld beschouwd lagen de prijzen 2,3 % lager. Sinds 1 mei 2009 deden zich 3 soorten prijsdalingen voor. Er was een eenmalige prijsdaling van gemiddeld 1,95 % voor alle terugbetaalbare geneesmiddelen. Geneesmiddelen die al langer dan 2 jaar deel uitmaken van het referentietrugbetalingssysteem ondergingen een prijsdaling van 2,5 %. Tenslotte waren er sterke prijsdalingen van voornamelijk geneesmiddelen waarvan het octrooi verstreken is.

Voor nieuwe en tweedehandsauto's bleven de prijzen gemiddeld stabiel. Maar daarnaast zijn er een ganse reeks producten die prijsstijgingen van meer dan 2 % lieten optekenen. Kleding en schoeisel bijvoorbeeld werden tussen het eerste kwartaal van 2009 en van 2010 gemiddeld 2,2 % en 2,4 % duurder. Blijkbaar werden er tijdens de wintersolden van dit jaar gemiddeld iets minder grote kortingen aangeboden dan in januari 2009. Ook voor meubelen lagen de prijzen tijdens de eerste drie maanden van 2010 ruim 2 % hoger dan een jaar eerder en voor huishoudtextiel werd gemiddeld bijna 3,5 % meer betaald.

Tabel 8: Recente evolutie van de consumptieprijsen voor de voornaamste soorten niet-energetische industriële goederen

(Veranderingspercentages t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2007	2008	2009	2009				2010	2010			p.m. Gewicht in 2010
				I	II	III	IV	I	Jan	Feb	Mrt	
Kleding	0,1	0,7	0,3	-0,7	1,0	0,0	0,8	2,2	6,4	0,9	0,6	16,8
Schoeisel	1,3	2,3	2,0	1,7	2,4	2,4	1,6	2,4	5,1	1,4	1,3	4,1
Producten voor onderhoud en reparatie van de woning	4,1	3,8	4,3	4,6	4,5	4,5	3,7	3,3	3,8	3,2	2,9	3,6
Meubelen en stoffering	1,2	1,9	2,1	2,3	2,2	2,1	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	7,2
Huishoudtextiel	2,1	1,7	2,1	1,7	2,4	2,4	2,0	3,4	6,9	1,9	1,7	2,2
Huishoudapparaten	-0,9	-0,4	0,6	0,2	0,7	0,3	1,2	0,9	-0,1	1,5	1,3	3,6
Vaat- en glaswerk en huishoudartikelen	2,5	3,6	3,2	3,5	3,0	3,0	3,2	3,4	3,4	3,4	3,4	2,1
Gereedschap voor huis en tuin	0,2	2,3	1,8	2,6	1,8	1,6	1,4	1,0	1,3	1,1	0,6	2,0
Niet-duurzame huishoudartikelen	5,4	5,5	4,1	3,6	4,7	4,4	3,5	2,3	3,0	2,1	1,7	3,8
Waterverbruik	5,4	7,3	5,1	4,9	5,1	5,1	5,5	3,3	3,7	3,4	2,9	2,4
Geneesmiddelen	-0,8	-0,4	-1,2	-0,2	-0,6	-2,0	-2,1	-2,3	-2,7	-2,7	-1,6	4,3
Andere medische producten, therapeutische apparaten en toestellen	1,5	0,9	0,4	0,2	0,1	0,5	0,6	0,2	0,4	0,1	0,2	2,2
Nieuwe en tweedehands auto's	0,8	0,6	0,5	0,7	0,6	0,5	0,3	0,0	0,2	0,0	-0,2	13,6
Motorfietsen, fietsen en door dieren getrokken voertuigen	0,1	-0,2	2,1	0,8	2,1	2,4	2,8	2,9	2,9	2,9	3,0	1,5
Delen en toebehoren	1,4	2,7	3,0	4,4	3,5	3,1	1,1	0,5	0,7	0,6	0,2	1,6
Audio- en videoapparatuur	-19,5	-13,9	-11,4	-13,0	-11,5	-11,9	-8,8	-8,2	-6,6	-8,8	-9,0	1,7
Foto- en filmapparatuur	-12,3	-12,6	-8,9	-12,0	-9,7	-8,9	-4,8	-5,1	-2,8	-6,3	-6,0	0,7
Gegevensverwerking apparatuur	-13,8	-14,0	-11,6	-13,6	-12,8	-11,0	-8,8	-8,6	-8,0	-8,7	-9,0	2,1
Dragers opname beeld en geluid	-3,5	-4,5	-5,1	-7,5	-4,8	-5,8	-2,2	-1,8	-0,9	-0,9	-3,6	1,5
Speelgoed en hobbyartikelen	1,7	1,0	0,7	0,3	0,6	1,2	0,8	1,0	1,0	1,0	1,0	2,7
Tuinbouw	3,9	1,4	1,4	1,1	3,4	1,5	-0,1	2,5	0,7	3,2	3,5	2,6
Producten en diensten voor huisdieren	2,3	3,8	6,3	4,7	7,6	8,3	4,8	4,3	5,3	4,6	3,2	2,8
Boeken	2,0	2,1	1,7	0,8	1,4	1,6	3,1	3,9	3,0	3,8	4,8	2,3
Kranten en tijdschriften	3,3	3,5	3,3	2,8	3,5	3,6	3,1	3,7	5,0	3,1	3,1	2,6
Drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	2,7	4,1	4,8	4,5	4,3	4,6	5,6	7,2	6,6	7,2	7,7	1,4
Toestellen, artikelen en producten voor lichaamsverzorging	2,2	3,3	4,5	4,5	5,1	4,8	3,7	3,0	3,3	3,3	2,5	4,6
Sieraden, klokken en horloges	7,9	8,5	8,4	9,3	7,5	8,6	8,2	8,4	8,7	7,8	8,8	1,0
Totaal niet-energetische industriële goederen	0,9	1,3	1,4	1,2	1,7	1,5	1,4	1,1	0,9	1,2	1,1	100,0

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI

Aan de prijsstijging voor het waterverbruik lijkt geen einde te komen: hoewel de waterprijs tijdens de voorbije drie jaar al met bijna 20 % is toegenomen, verhoogde de factuur aan het begin van 2010 opnieuw (met zo-wat 2 %). Hierbij moet wel opgemerkt worden dat vanaf januari 2010 in de index ook rekening gehouden wordt met de rioleringsbijdrage⁷. De rioleringskosten maken ongeveer 12 % uit van de totale waterfactuur in Wallonië en 30 % in Vlaanderen.

In Vlaanderen krijgt men van zijn drinkwatermaatschappij één factuur met de prijs voor het drinkwater en de kosten voor de waterzuivering samen (d.i. de bovengemeentelijke saneringsbijdrage). In alle 32 Vlaamse lokaliteiten die in de index gevolgd worden, omvatten de kosten voor het drinkwater ook nog een derde post

⁷ Bij het berekenen van de consumptieprijsindex wordt uiteraard enkel rekening gehouden met prijsvariëaties in vergelijking met december 2009. M.a.w. de uitbreiding van de dekking (naast waterverbruik als dusdanig nu ook rioleringsbijdrage) vertaalt zich niet in een breuk in de tijdsreeks.

die geïntegreerd is in de waterfactuur, namelijk die voor de afvoer van het afvalwater via de rioleringen (d.i. de gemeentelijke bijdrage). Tot eind 2009 werd voor de berekening van het indexcijfer geen rekening gehouden met dit laatste luik van de waterfactuur.

In Wallonië bevat de waterfactuur geen lokale rioleringsbijdragen. In 11 van de 32 lokaliteiten wordt echter wel een aparte - van de waterfactuur losstaande - gemeentelijke heffing voor de rioleringskosten aangerekend aan de inwoners. In Brussel is er geen aparte taks voor de afvoer van het afvalwater via de rioleringen. Bij de samenstelling van de productenkorf in de periode 2004-2005 werd in 17 van de 65 lokaliteiten een rioleringsbijdrage aangerekend. Ondertussen is dit aantal opgelopen tot 43 lokaliteiten en werd beslist om vanaf januari 2010 rekening te houden met de rioleringsbijdrage onder de getuige 'waterverbruik'.

Producten voor onderhoud en reparatie van de woning, vaat- en glaswerk en huishoudartikelen, huisdieren en producten voor huisdieren, elektrische toestellen voor lichaamsverzorging en andere artikelen voor persoonlijk gebruik werden gemiddeld minimum 3 % duurder.

Mede vanwege de forse stijging van de papierpulprijzen, zijn de prijzen van boeken, kranten en tijdschriften gemiddeld bijna 4 % gestegen. Voor drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen gingen de prijzen tussen het eerste kwartaal van 2009 en 2010 gemiddeld met meer dan 7 % naar omhoog. Toen de papierpulprijzen tussen de tweede helft van 2008 en de eerste helft van 2009 met omstreeks 13 % waren gedaald, heeft dat nochtans niet geleid tot een daling van de consumptieprijzen.

De grootste prijsverhogingen werden opgetekend voor juwelen en horloges (+8,4 %), wat vooral toe te schrijven is aan de hogere noteringen voor goud.

II. Vergelijking van de inflatie in België en in de buurlanden

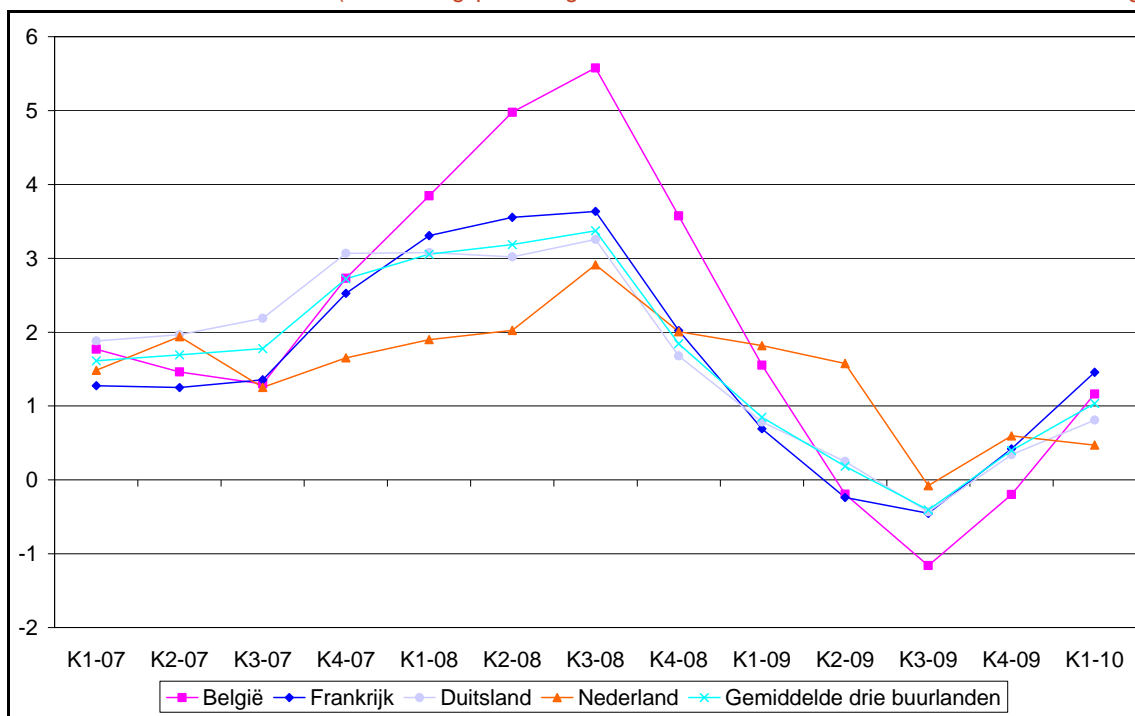
II.1. Inflatie tijdens het eerste kwartaal 2010

Tijdens de eerste drie maanden van 2010 kwam de inflatie in de drie buurlanden uit op gemiddeld 1,0 %, of 0,2 procentpunt lager dan in ons land. In Frankrijk lag het stijgingstempo van de consumptieprijzen, met 1,5 %, hoger dan in België. Maar in Duitsland (+0,8 %) en vooral Nederland (+0,5 %) stegen de prijzen minder snel. De lagere inflatie in dat laatste land is grotendeels te verklaren door het feit dat de energieprijzen er, anders dan in de andere landen, in het eerste kwartaal van 2010 nog onder die van het jaar ervoor lagen.

Zoals eerder gedeut, wijzigde de gewichtenstructuur van de korf gevolgde producten en diensten fors in België in 2010, veel sterker ook dan in de buurlanden (zie bijlage 2). Dat bemoeilijkt de vergelijking met de buurlanden, een aspect waar in het volgende kwartaalverslag dieper zal worden op ingegaan.

Grafiek 10A: Driemaandelijksse evolutie van de inflatie sinds 2007

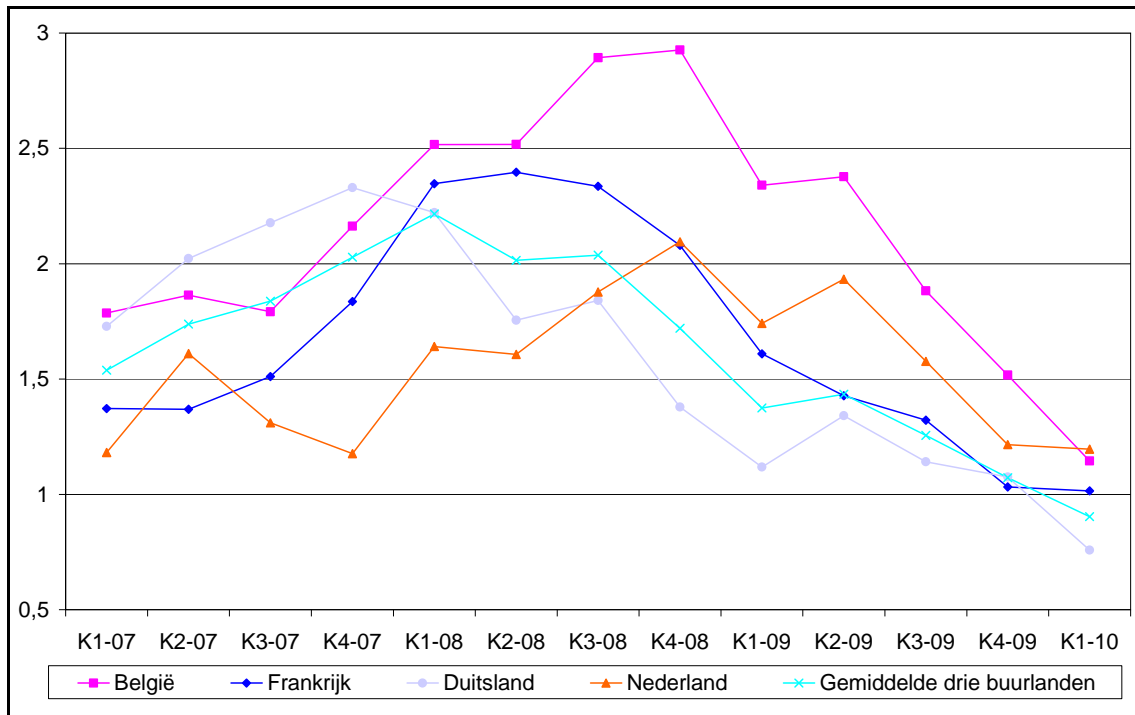
(veranderingspercentages t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar)

Bronnen: EC, FOD Economie

Grafiek 10B: Driemaandelijke evolutie van de onderliggende inflatie sinds 2007

(veranderingspercentages t.o.v. het overeenstemmende kwartaal van het voorgaande jaar)

Bronnen: EC, FOD Economie

Ook de onderliggende inflatie lag in België nog steeds hoger dan gemiddeld in de buurlanden, al is het verschil opnieuw kleiner geworden: terwijl deze maatstaf in ons land vertraagd is van 1,5 % gemiddeld in het laatste kwartaal van vorig jaar tot 1,1 % gemiddeld tijdens de eerste drie maanden van 2010, viel de kerninflatie in de drie buurlanden gemiddeld terug van 1,1 % tot 0,9 %. In Nederland en Frankrijk was er zelfs geen sprake meer van een vertraging en stabiliseerde de onderliggende inflatie op het peil van het laatste kwartaal 2009 (respectievelijk 1,2 en 1,0 %). Duitsland liet, met 0,8 %, de laagste onderliggende inflatie optekenen.

Uit een opsplitsing van de HICP naar de vijf grote componenten blijkt het volgende:

- De Belgische consumptieprijzen voor energie zijn tussen het eerste kwartaal van 2009 en van 2010 trager gestegen dan gemiddeld in de buurlanden (0,6 % tegen 3,1 %). Maar tussen de buurlanden onderling waren de verschillen groot: de Franse consument betaalde bijna 7 % meer voor energie, terwijl onze noorderburen bijna 4 % minder moesten betalen. In Duitsland gingen de prijzen voor energiedragers met 1,7 % naar omhoog.
- Terwijl de prijzen voor niet-bewerkte levensmiddelen in België in het eerste kwartaal 2010 1,6 % hoger lagen dan in de overeenstemmende periode van 2009, daalden ze in Duitsland (-0,6 %) en vooral Nederland (-2,2 %). In Frankrijk was er ook sprake van een prijsstijging, maar die was minder groot dan in België (+0,7 %).
- De prijsstijgingen voor de bewerkte levensmiddelen bleven in alle beschouwde landen beperkt tot minder dan 1 %. In België viel het prijsstijgingstempo iets lager uit dan gemiddeld (0,5 % tegen 0,7 %).
- De diensteninflatie lag in het eerste kwartaal 2010 in België, met 1,4 %, even hoog als gemiddeld bij de buurlanden. In Duitsland bleef de prijsstijging onder de 1 %, maar in Frankrijk (+1,7 %) en vooral in Nederland (+2,3 %) waren de prijsverhogingen sterker dan in ons land. In Nederland bedroeg de bijdrage van de diensten tot de inflatie 1,0 procentpunt, het dubbele van in België.

- Voor de niet-energetische industriële goederen valt de vergelijking duidelijk in het nadeel van België uit: terwijl ze in België in het eerste kwartaal gemiddeld 1,1 % duurder waren geworden dan een jaar ervoor, bleef de prijsstijging in de drie buurlanden beperkt tot gemiddeld 0,3 % (in geen enkel van de beschouwde landen overtrof de prijsstijging 0,5 %). In België droeg deze component voor 0,3 procentpunt bij tot de inflatie, tegen slechts 0,1 procentpunt gemiddeld bij de burens. De sterkere prijsstijgingen in België zijn geen nieuw fenomeen, reden waarom deze groep producten hierna meer in detail wordt onderzocht.

Tabel 9: HICP en voornaamste componenten in België en in de drie buurlanden voor het eerste kwartaal 2010

	België	Gemiddelde buurlanden (a)	Duitsland	Frankrijk	Nederland
A. Veranderingspercentage t.o.v. het eerste kwartaal van 2009					
Energie	0,6	3,1	1,7	6,9	-3,9
Niet-bewerkte levensmiddelen	1,6	-0,2	-0,6	0,7	-2,2
Bewerkte levensmiddelen	0,5	0,7	0,8	0,8	-0,1
Niet-energetische industriële goederen	1,1	0,3	0,5	0,2	0,1
Diensten	1,4	1,4	0,9	1,7	2,3
Totale inflatie	1,2	1,0	0,8	1,5	0,5
B. Bijdrage tot de inflatie van het eerste kwartaal van 2010 (procentpunten)					
Energie	0,1	0,3	0,2	0,5	-0,4
Niet-bewerkte levensmiddelen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0
Bewerkte levensmiddelen	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,1
Niet-energetische industriële goederen	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0
Diensten	0,5	0,6	0,4	0,7	1,0
Totale inflatie	1,2	1,0	0,8	1,5	0,5

Bronnen: EC, FOD Economie

(a) Gewogen gemiddelde op basis van het gewicht van elk van de drie landen voor de berekening van de HICP voor de EU.

II.2. Vergelijking van de prijsevoluties voor niet-energetische industriële goederen

Een gedetailleerde vergelijking van het verloop van de prijzen voor niet-energetische industriële producten in België en in de buurlanden gebeurt best over een lange termijn. Vergelijkingen voor één kwartaal kunnen immers bemoeilijkt worden door tijdelijke en/of toevallige factoren. Voor kleding bijvoorbeeld zou een verschillende prijsevolutie gedurende één kwartaal te wijten kunnen zijn aan een eenmalig andere “soldenstrategie” van de detailhandel. Voor nieuwe wagens zouden eventuele verschillen op korte termijn het resultaat kunnen zijn van uiteenlopende tijdelijke premies.

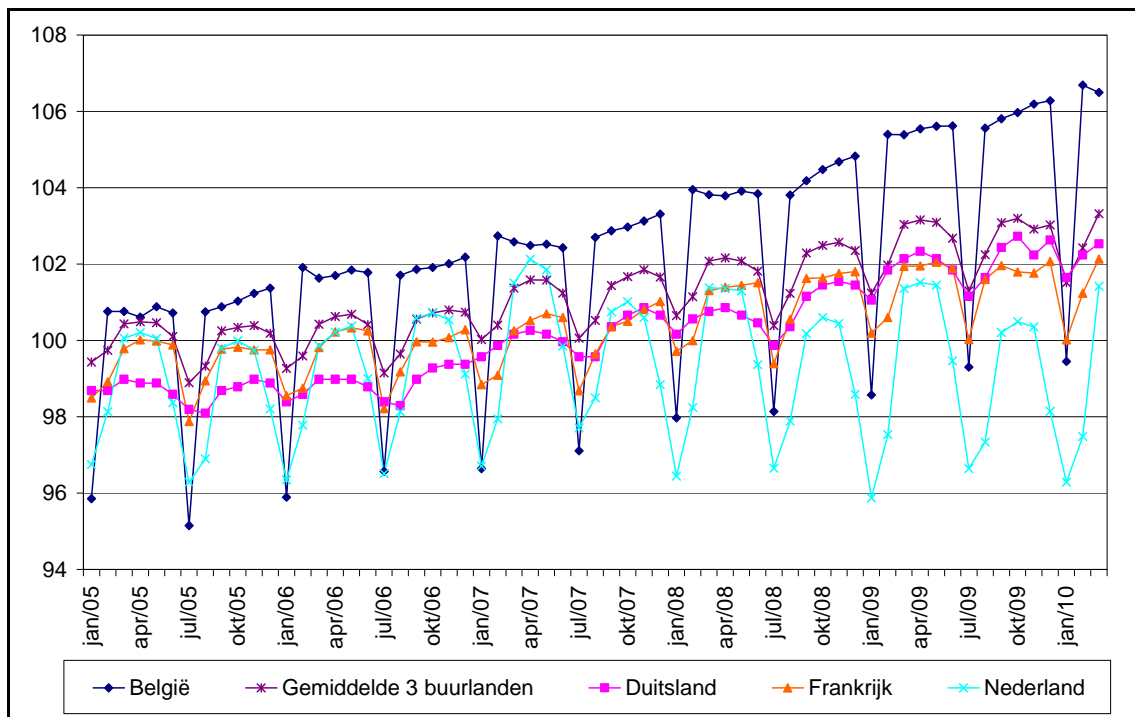
De analyse hierna bestrijkt de periode van begin 2005 tot maart 2010.

Gemiddeld beschouwd lagen de prijzen voor niet-energetische industriële goederen in België in maart 2010 6,5 % hoger dan in 2005. In de buurlanden is de prijsverhoging beperkt gebleven tot 3,3 %.

Nochtans zijn de prijzen van sommige niet onbelangrijke consumptieproducten in België minder snel gestegen of sneller gedaald dan elders. Dat is bijvoorbeeld het geval voor auto's, waarvoor de Belgische consument in maart 2010 3,5 % meer betaalde dan in 2005, terwijl de consumenten in de buurlanden gemiddeld 4,6 % meer moesten uitgeven bij de aankoop van een nieuwe wagen. Geneesmiddelen zijn in ons land in die periode niet duurder geworden, terwijl ze in de drie buurlanden gemiddeld 6,1 % duurder werden. De prijsdalingen voor audio-, video - en gegevensapparatuur en voor dragers voor opnames van beeld en geluid waren in ons land groter dan elders.

Grafiek 11: Consumptieprijsverloop van niet-energetische industriële goederen in België en de buurlanden

(index 2005=100)

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

Maar daartegenover staat dat voor een aantal andere producten de prijsstijgingen in België heel wat hoger lagen dan gemiddeld in de buurlanden. De grootste verschillen werden genoteerd voor volgende producten:

- In België betaalde de consument in maart 2010 ruim een kwart meer voor zijn waterverbruik dan in 2005. In de ons omringende landen werd het waterverbruik slechts 10 % duurder.
- De prijzen van niet-duurzame huishoudartikelen en voor drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen stegen in België met bijna 20 %, tegen slechts met 6 % à 8 % bij de burens.
- Speelgoed en hobby-artikelen werden gemiddeld goedkoper in Duitsland, Frankrijk en Nederland terwijl er in ons land bijna 6 % meer moest voor betaald worden.
- Voor boeken stegen de prijzen in België met 12,3 % terwijl ze gemiddeld in de 3 buurlanden niet duurder zijn geworden.
- De prijs van juwelen verhoogde in België met bijna de helft, tegen met minder dan 30 % gemiddeld in Duitsland, Frankrijk en Nederland.
- Voor kleding en schoeisel werd de Belgische consument eveneens geconfronteerd met sterkere prijsstijgingen dan in de buurlanden, al zijn de verschillen minder spectaculair. Maar vanwege hun vrij groot gewicht in het geheel van de niet-energetische industriële goederen dragen ook zij in niet geringe mate bij aan het inflatieverschil voor die categorie van goederen.
- Toestellen en artikelen voor lichaamsverzorging namen in België met 14 % toe in prijs. In de buurlanden bedroeg de toename 5 %.

Tabel 10: Detail van de prijsbewegingen voor niet-energetische, industriële goederen in België en de buurlanden

(in %)

	Inflatie T1/2010 t.o.v. T1/2009			Index 2005=100 in maart 2010			Gewicht in België binnen de niet-energetische industriële goederen in 2010
	België	Gemiddelde van de buurlanden	Verschil	België	Gemiddelde van de buurlanden	Verschil in procentpunten	
Kleding	2,2	0,2	2,0	106,8	104,3	2,5	16,8
Schoeisel	2,4	0,7	1,7	111,1	105,6	5,5	4,1
Prod.vr norm.ond.&rep.won.	3,3	1,8	1,5	118,5	114,0	4,5	3,6
Waterverbruik	3,3	3,9	-0,6	126,6	110,2	16,3	2,4
Meubelen en stoffering	2,1	0,0	2,1	107,9	105,6	2,3	7,2
Huishoudtextiel	3,4	-0,7	4,1	110,1	102,8	7,3	2,2
Huishoudapparaten	0,9	-0,3	1,2	99,8	95,7	4,1	3,6
Vaat-,glaswerk&huishoudart.	3,4	3,1	0,3	113,2	109,5	3,7	2,1
Gereedschap voor huis & tuin	1,0	0,9	0,1	104,2	105,9	-1,7	2,0
Niet-duurzame huishoudart.	2,3	1,2	1,1	119,4	106,1	13,3	3,8
Geneesmiddelen	-2,3	0,8	-3,1	99,6	106,1	-6,5	4,3
Medische producten en toestellen	0,2	0,4	-0,2	103,6	103,8	-0,2	2,2
Nieuwe & tweedehandse auto's	0,0	0,1	-0,1	103,5	104,6	-1,1	13,6
Motorfietsen, fietsen, ...	2,9	2,5	0,4	106,0	104,0	2,0	1,5
Delen en toebehoren	0,5	1,9	-1,4	107,9	112,9	-4,9	1,6
Audio- en videoapparatuur	-8,2	-9,9	1,7	51,5	58,3	-6,7	1,7
Foto- en filmapparatuur	-5,1	-8,9	3,8	60,6	55,7	5,0	0,7
Gegevensverwerk. apparatuur	-8,6	-4,6	-4,0	55,5	58,3	-2,9	2,1
Dragers opname beeld&geluid	-1,8	-3,7	1,9	81,3	87,6	-6,3	1,5
Spelen, speelgoed&hobby-art.	1,0	-1,8	2,8	105,9	96,1	9,9	2,7
Tuinbouw	2,5	0,7	1,8	115,4	108,1	7,4	2,6
Huisdieren, en producten en diensten ervoor	4,3	1,0	3,3	117,6	112,5	5,1	2,8
Boeken	3,9	-0,4	4,3	112,3	100,6	11,7	2,3
Kranten en tijdschriften	3,7	3,9	-0,2	116,0	115,4	0,6	2,6
Allerlei drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	7,2	1,5	5,7	119,1	107,6	11,5	1,4
Toestellen en artikelen voor lichaamsverzorging	3,0	0,1	2,9	113,6	104,5	9,1	4,6
Sieraden, klokken & horloges	8,4	4,3	4,1	146,4	129,2	17,2	1,0
Totaal	1,1	0,3	0,8	106,5	103,3	3,2	100,0

Bron: EC, FOD Economie, ADSEI

Het INR neemt zich voor deze verschillende prijsevoluties te onderzoeken: in welke periodes zijn de prijsverschillen het meest gegroeid, liggen de prijsontwikkelingen in België volledig uit de lijn met wat er in elk van de drie buurlanden is gebeurd of zijn ze te wijten aan specifieke ontwikkelingen in één van de buurlanden, zouden er landspecifieke redenen kunnen worden gevonden die de verschillen kunnen verklaren (zoals bijvoorbeeld belastingen)? Er zal ook onderzocht worden of de samenstelling van de productgroepen wel vergelijkbaar is (wat behoort er in de verschillende landen bijvoorbeeld tot de rubriek "niet-duurzame huishoudartikelen") en of de methodes van prijsmeting geen bron kunnen zijn van discrepantie. Dat alles zou moeten toelaten om met een betere kennis van zaken te kunnen oordelen of verder onderzoek naar het prijsgedrag voor welbepaalde producten aangewezen is.

Lijst van afkortingen

ABEX	Belgische associatie der experts
ABS	Algemeen Boerensyndicaat
ADSEI	Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie
btw	belasting op de toegevoegde waarde
EC	Europese Commissie
Fedis	Belgische federatie van de distributieondernemingen
FOD	Federale Overheidsdienst
FOD Economie	FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
HICP	Geharmoniseerde consumptieprijsindex (Harmonised Index of Consumer Prices)
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
IWH	Institut für Wirtschaftsforschung Halle (Duitsland)
K1	eerste kwartaal
K2	tweede kwartaal
K3	derde kwartaal
K4	vierde kwartaal
OPEC	Organisatie van olie-exporterende landen
UDS PPP	US dollar koopkrachtpariteit

Bijlagen

Bijlage 1A

Overzicht van de producten en diensten waarvan de prijzen tussen het eerste kwartaal van 2009 en 2010 het sterkst zijn veranderd

(rangschikking in dalende volgorde van prijsstijging)

Benaming	Gewicht Q1 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
LPG	0,67	29,8	0,02
Gasolie voor verwarming: levering van minstens 2000 l	3,92	27,3	0,12
Gasolie voor verwarming: levering minder dan 2000 l	5,88	26,1	0,17
Kippeneieren	1,00	22,4	0,03
Tomaten	1,67	21,7	0,04
Ongelode benzine 95 RON ("eurosUPER")	13,91	17,9	0,23
Ongelode benzine 98 RON ("superplus")	5,81	17,6	0,10
Bloemkolen	0,38	16,7	0,01
Butaan	0,34	14,8	0,01
Gasolie voor wegvervoer ("diesel")	17,80	14,3	0,25
Tong	0,38	12,0	0,00
Gouden trouwring	1,54	11,7	0,03
Propaan	0,49	11,5	0,01
Toiletzeep	0,74	10,7	0,01
Tabletten voor vaatwasser	0,58	10,2	0,01
Visitekaartjes	0,83	10,1	0,01
Bioscoop	2,67	9,9	0,03
Veearts: raadpleging	1,28	9,6	0,01
Splitterwten	0,06	9,4	0,00
Chips	1,46	9,1	0,01
Citroenen	0,29	8,6	0,00
Ajuin	0,44	8,5	0,00
Balpen	1,89	8,5	0,02
Nagellak	1,16	7,3	0,01
Melkerijboter	0,96	7,2	0,01
Diepvriesfriet	0,66	7,0	0,00
Verklarend woordenboek	1,00	6,9	0,01
Mandarijnen	1,27	6,8	0,01
Biljet	0,23	6,6	0,00
Elektrische koffiezet	0,39	6,6	0,00
Vloeibare allesreiniger	1,52	6,4	0,01
Olieverversen	5,83	6,2	0,04
Kattenvoeding (Alu-schaaltje)	1,64	6,2	0,01
Eendagsattracties	1,84	6,2	0,01
Stripverhaal	1,00	6,0	0,01
Frankfurter worstjes	0,59	5,9	0,00
Sociale huur	5,07	5,8	0,03
Kinderzitje	1,03	5,7	0,01

Benaming	Gewicht Q1 (%)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Potgrond	0,71	5,7	0,00
Lelies	0,39	5,4	0,00
Pleisters	0,39	5,4	0,00
Mosterd	0,39	5,4	0,00
Vliegtuigticket	1,91	5,2	0,01
Lange sigaretten	5,59	5,2	0,03
Fluorescerende buislamp	1,59	5,1	0,01
Spathiphyllum	0,54	5,1	0,00
Begrafenisondernemingen	0,64	4,9	0,00
Zalm	1,32	4,9	0,01
Gepelde tomaten	1,54	4,8	0,01
Ficus	0,54	4,8	0,00
Aardappelen	2,01	4,7	0,01
Trappistenbier	1,15	4,7	0,01
Schrift met losse bladen	1,89	4,7	0,01
Witbier (verloren verpakking)	1,15	4,6	0,01
Emailverf	3,09	4,6	0,02
Hogeschool: inschrijvingsgeld en examengeld	3,46	4,6	0,02
Huishoudvuilnisbak	1,12	4,5	0,01
Braadpan	0,41	4,5	0,00
Schouwburgabonnement	3,77	4,4	0,02
Universiteit: inschrijvingsgeld en examengeld	2,30	4,4	0,01
Tandpasta	0,74	4,4	0,00
Condooms	0,39	4,3	0,00
Naaigaren	0,84	4,2	0,00
Gerbera's	0,39	4,2	0,00
Erwtjes	0,77	4,2	0,00
Broodje	3,23	4,1	0,02
Tijdschriften	5,02	4,1	0,02
Rozijnenkoek (suissekoek)	2,00	4,1	0,01
Smeltkaas (gruyère)	0,89	4,1	0,00
Acrylverf	3,09	4,0	0,01
Inkpatroon	0,98	4,0	0,00
Alstroemeria	0,21	4,0	0,00
Frisdrank (automaat)	1,60	4,0	0,01
Bloem	0,56	-4,0	0,00
IJshoortje	1,03	-4,0	0,00
Elektriciteit: Dc1(3500 kW)	8,89	-4,2	-0,04
Grijze garnalen	0,98	-4,3	0,00
Gewone braadmargarine	0,67	-4,4	0,00

Benaming	Gewicht Q1 (‰)	Inflatie (%)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)
Huur vakantiewoning	1,74	-4,4	-0,01
Multifunctionele printer	0,56	-4,5	0,00
Vruchtensap	2,43	-4,5	-0,01
Digitale camcorder	0,46	-4,7	0,00
Elektriciteit: Dc (3500 kW)	3,33	-4,8	-0,02
Pindanootjes	0,75	-5,0	0,00
Elektriciteit: Dd (7500 kW)	8,33	-5,0	-0,05
Camembert	1,17	-5,0	-0,01
Kiwi's	0,80	-5,1	0,00
Tomatensoep	0,80	-5,1	0,00
Veldsla	0,20	-5,3	0,00
Afdr. digit. foto's (internet)	1,03	-5,4	0,00
Maïsolie	0,64	-5,5	0,00
Digitaal fotoestel	1,72	-5,9	0,00
Mayonaise	2,95	-6,2	-0,02
Elektriciteit: De (20000kW)	2,78	-6,5	-0,02
Elektronische bloeddrukmeter	1,58	-6,5	-0,01
Spruitjes	0,14	-7,0	0,00
Pizza	1,77	-7,5	-0,01
Champignons	0,80	-7,7	-0,01
Broccoli	0,34	-7,9	0,00
Appelen: Golden	0,28	-7,9	0,00
MP3/MP4-speler	0,58	-8,8	0,00
Verpleegkundige verzorging: dagforfait	2,63	-10,4	-0,02
Kleurentelevisie	3,26	-10,9	-0,01
Pompelmoezen	0,40	-10,9	0,00
GPS	0,70	-10,9	0,00
Paprika's	0,57	-11,0	-0,01
Prei	0,43	-11,6	-0,01
GSM-gesprekken	11,73	-12,2	-0,09
Mosselen	0,95	-13,0	-0,02
Personal computer	4,43	-13,0	-0,03
Geheugenkaart	0,82	-14,8	0,00
Appelen: Jonagold	1,45	-14,9	-0,02
Aardgas: D1 (2326 kWh)	0,36	-18,4	-0,01
Aardgas: D2 (4652 kWh)	0,89	-19,3	-0,02
Spaghetti	1,77	-20,4	-0,05
Tweepersoonskamer	0,71	-25,1	-0,02
Aardgas: D3 (23260 kWh)	11,44	-25,5	-0,47
Aardgas: D3b (34890 kWh)	5,19	-26,4	-0,22
Peren: Conférence	0,62	-29,8	-0,02
Ronde peren	0,34	-33,4	-0,01

Bronnen: ADSEI, Eigen berekeningen: FOD Economie.

Bijlage 1B

Overzicht van de producten en diensten waarvan de prijzen in het eerste kwartaal van 2010 de grootste impact op de inflatie hadden

(rangschikking in dalende volgorde van bijdrage tot de inflatie)

Benaming	Ge- wicht Q1 (‰)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)	Inflatie (%)
Gasolie voor wegvervoer ("diesel")	17,80	0,25	14,33
Ongelode benzine 95 RON ("eurosUPER")	13,91	0,23	17,93
Gasolie voor verwarming: levering minder dan 2000 l	5,88	0,17	26,09
Gasolie voor verwarming: levering van minstens 2000 l	3,92	0,12	27,31
Ongelode benzine 98 RON ("superplus")	5,81	0,10	17,56
Niet-sociale huur	57,26	0,06	1,01
Olieverversen	5,83	0,04	6,23
Tomaten	1,67	0,04	21,65
Lange sigaretten	5,59	0,03	5,21
Sociale huur	5,07	0,03	5,80
Waterverbruik	7,42	0,03	3,32
Gouden trouwring	1,54	0,03	11,68
Bioscoop	2,67	0,03	9,89
Kippeneieren	1,00	0,03	22,40
Uurtarief garagist	5,83	0,02	3,86
Tijdschriften	5,02	0,02	4,09
Vervangen van remblokken	5,83	0,02	3,44
LPG	0,67	0,02	29,75
Pepersteak	5,08	0,02	3,59
Salade Niçoise	5,08	0,02	3,38
Schouwburgabonnement	3,77	0,02	4,40
Balpen	1,89	0,02	8,47
Broodje	3,23	0,02	4,15
Hogeschool: Inschrijvingsgeld en examengeld	3,46	0,02	4,55
Uurtarief schoonmaken	7,19	0,02	2,14
Pilsbier	5,11	0,02	2,84
Emailverf	3,09	0,02	4,59
Hotelkamer	4,56	0,01	3,05
Bijdrage aanvullende ziekteverzekering	3,53	0,01	3,45
Buitenlandse reizen	14,81	0,01	0,80
Maaltijd restaurant	5,08	0,01	2,49
Acrylverf	3,09	0,01	4,05
Weekend aan zee	5,10	0,01	2,42
Chips	1,46	0,01	9,09
Boeken	4,00	0,01	3,20
Cement	3,09	0,01	3,52
Veearts: raadpleging	1,28	0,01	9,62
Dagbladen	3,43	0,01	3,23
Hamburger (fastfood)	5,34	0,01	2,03
Chinese dagschotel	7,60	0,01	1,54
Mengkraan	3,09	0,01	3,45
Huisvuilophaling	3,91	0,01	3,09
Pizza	7,17	0,01	1,43
Eendagsattracties	1,84	0,01	6,17
Nagellak	1,16	0,01	7,34

Benaming	Ge- wicht Q1 (‰)	Bijdrage tot de inflatie (in procentpunt)	Inflatie (%)
Speciaal bier	3,34	0,01	2,82
Universiteit: inschrijvingsgeld en examengeld	2,30	0,01	4,40
Keukentafel	4,19	0,01	2,50
Salon	4,81	0,01	2,05
Mandarijnen	1,27	0,01	6,80
Bloemkolen	0,38	0,01	16,68
Vensterglas	3,09	0,01	2,51
Kattenvoeding (Alu-schaaltje)	1,64	0,01	6,18
Schrift met losse bladen	1,89	0,01	4,70
Rozijnenkoek (suissekoek)	2,00	0,01	4,07
Fluorescerende buislamp	1,59	0,01	5,14
Vloeibare allesreiniger	1,52	0,01	6,37
Waspoeder	2,63	0,01	3,56
Middagmaal op school	3,38	0,01	2,46
Aardgas: D1 (2326 kWh)	0,36	-0,01	-18,39
Vruchtensap	2,43	-0,01	-4,51
Ronde peren	0,34	-0,01	-33,36
Notariskosten hypotheeklening	5,65	-0,01	-2,32
Elektriciteit: Db (1200 kW)	3,89	-0,01	-3,19
Autoverzekering B.A.	9,26	-0,01	-1,54
Kleurentelevisie	3,26	-0,01	-10,87
Pizza	1,77	-0,01	-7,48
Mosselen	0,95	-0,02	-13,04
Tweepersoonskamer	0,71	-0,02	-25,10
Elektriciteit: Dc (3500 kW)	3,33	-0,02	-4,75
Appelen: Jonagold	1,45	-0,02	-14,94
Verpleegkundige verzorging: dagforfait	2,63	-0,02	-10,38
Mayonaise	2,95	-0,02	-6,21
Peren: Conférence	0,62	-0,02	-29,82
Elektriciteit: De (20000kW)	2,78	-0,02	-6,49
Brandverzekering	6,34	-0,02	-3,25
Aardgas: D2 (4652 kWh)	0,89	-0,02	-19,25
Personal computer	4,43	-0,03	-13,05
Farmaceutische specialiteiten	17,75	-0,04	-2,31
Elektriciteit: Dc1(3500 kW)	8,89	-0,04	-4,20
Spaghetti	1,77	-0,05	-20,43
Elektriciteit: Dd (7500 kW)	8,33	-0,05	-5,02
GSM-gesprekken	11,73	-0,09	-12,22
Aardgas: D3b (34890 kWh)	5,19	-0,22	-26,42
Aardgas: D3 (23260 kWh)	11,44	-0,47	-25,54

Bronnen: ADSEI, Eigen berekeningen: FOD Economie.

Bijlage 2

Gewichten van de voornaamste productgroepen in de HICP voor België en de buurlanden

(in %)

COICOP	België		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Energie	109,04	112,37	116,59	115,83	81,02	82,09	102,43	102,96
Brandstoffen & smeermiddelen	35,95	50,41	36,55	40,56	37,21	37,88	40,78	47,63
Vloeibare brandstoffen	11,29	17,46	9,73	9,99	6,87	7,45	0,00	0,00
Vaste brandstoffen	1,01	0,63	0,91	0,94	0,56	0,62	0,00	0,00
Elektriciteit	31,06	26,88	31,29	32,58	20,52	21,79	20,49	21,26
Gas	29,74	16,99	19,93	15,75	13,74	12,23	41,16	34,07
Warmte-energie	0,00	0,00	18,18	16,01	2,12	2,12	0,00	0,00
Niet bewerkte levens-middelen	82,13	77,95	53,01	50,51	80,85	79,07	54,24	54,22
Vlees	45,53	43,23	24,93	24,45	43,14	42,14	26,06	25,79
Vis	9,94	9,56	3,71	3,77	13,04	13,10	4,67	4,81
Fruit	11,29	11,01	10,91	10,82	9,97	9,80	9,38	10,21
Groenten	15,37	14,15	13,46	11,47	14,70	14,03	14,13	13,41
Bewerkte levens-middelen	126,19	130,60	115,26	114,27	117,74	116,95	115,46	121,03
Brood en granen	34,06	31,55	19,78	19,27	22,90	22,83	25,82	27,53
Melk, kaas en eieren	22,42	19,66	17,61	16,84	24,63	23,75	16,54	18,08
Oliën en vetten	4,29	3,50	3,18	3,27	4,11	3,89	2,50	2,69
Suiker,jam,honig choc.&suik	11,43	11,58	9,04	8,80	10,56	10,82	10,66	10,80
Voedingsmiddelen, n.e.g.	6,89	6,46	4,94	4,87	6,08	6,09	12,93	13,25
Alcoholvrije dranken	16,92	14,40	15,66	15,29	13,90	13,81	10,76	11,67
Alcoholhoudende dranken	18,27	20,03	18,74	18,63	16,89	16,69	13,64	14,22
Tabak	11,91	23,42	26,31	27,30	18,68	19,07	22,60	22,80
Diensten	373,33	379,08	438,18	443,42	404,31	409,12	415,79	418,69
<i>Toeristenreizendiensten</i>	56,91	43,66	49,58	48,74	16,79	16,76	28,05	26,88
Pakketreizen	33,49	24,33	34,43	33,50	3,16	3,07	19,53	18,52
Accommodatie	23,43	19,33	15,15	15,24	13,63	13,69	8,52	8,36
<i>Huisvestingsdiensten</i>	91,63	74,73	143,03	142,12	114,19	116,85	110,26	110,41
Werkelijke woninghuur	62,76	48,81	105,07	104,40	68,11	69,43	74,05	72,82
Diensten norm.ond.&rep.won.	6,37	3,31	6,38	6,35	13,59	14,05	3,46	3,69
Huisvuilophaling	3,34	3,43	7,50	7,39	4,16	4,34	6,90	7,28
Riolering	0,00	0,00	10,22	10,18	4,71	4,85	2,51	2,59
And. diensten i.v.m.woning	0,91	0,92	6,45	6,43	5,16	5,38	8,55	8,98
Herstel van meubels, stoffering en vloerbekleding	0,00	0,00	1,38	1,38	1,34	1,30	0,53	0,54
Reparatie van huishoudapp.	2,75	1,08	0,89	0,89	0,66	0,64	0,28	0,28
Huish.diensten onderh. won.	8,80	10,52	2,97	2,99	10,20	10,55	11,52	11,70
Verzek. i.v.m. de woning	6,71	6,67	2,17	2,11	6,27	6,32	2,46	2,53
<i>Vrijtijdsbesteding en lichaamsverzorging</i>	109,13	112,25	76,02	76,53	101,56	100,37	94,32	97,39
Wass.&stomer.,rep.&kl.verh	0,70	0,62	1,34	1,32	1,43	1,44	1,09	1,11
Repar.app.&toeb.recr.&cult.	0,75	0,42	1,58	1,57	1,56	1,56	1,32	1,35
Recreatieve sportdiensten	7,50	9,53	8,35	8,54	11,84	12,39	13,24	14,20
Culturele diensten	19,80	19,21	17,34	17,64	16,46	17,20	13,69	15,12
Restaurants en cafés	65,14	65,59	32,87	32,92	45,52	42,70	49,39	49,69
Kantines	3,38	4,60	3,86	3,86	14,03	14,47	6,72	6,88
Kapsalons&schoonh.institut.	11,85	12,28	10,68	10,68	10,72	10,61	8,87	9,04
<i>Vervoer</i>	42,91	56,69	65,10	73,10	64,64	66,31	56,70	57,73
Onderhoud en reparatie	19,10	27,20	23,68	23,74	23,62	23,40	22,69	23,54
And.dienst.privé-voertuigen	6,40	6,52	6,89	14,27	10,13	10,91	5,85	6,24
Personenvervoer per spoor	3,22	4,79	6,85	6,88	5,11	5,57	7,89	8,52
Personenvervoer over de weg	2,07	4,22	1,31	1,31	5,87	5,84	5,07	5,20
Personenvervoer dr de lucht	1,65	3,40	3,33	3,28	9,80	10,05	5,98	5,39
Personenvervoer over zee en over bevaarbare binnenwateren	0,00	0,00	0,73	0,74	0,39	0,41	1,02	1,27
Gecombineerde biljetten	1,16	1,36	10,40	10,57	2,42	2,55	0,00	0,00
Andere vervoerdiensten	0,29	0,35	0,57	0,56	0,77	0,70	2,25	2,30
Verzek. i.v.m. het vervoer	9,02	8,83	11,34	11,75	6,53	6,89	5,95	5,26
<i>Communicatiediensten</i>	28,75	32,59	29,77	28,79	32,49	32,99	47,19	44,97
Postdiensten	1,20	1,28	2,38	2,37	2,19	2,15	1,60	1,55
Telefoon- en faxtoestellen en telefoon- en faxdiensten	27,55	31,31	27,39	26,42	30,30	30,84	45,58	43,43
<i>Overige</i>	44,00	59,16	74,68	74,14	74,63	75,84	79,26	81,30
Diensten van artsen en van beoefenaren van paramedische beroepen	9,54	9,62	11,22	11,06	11,01	11,43	12,67	10,17
Geneesk.prestat.tandartsen	1,09	1,13	6,15	6,05	6,81	6,84	6,06	6,43
Verpleging in ziekenhuis	6,57	6,72	7,01	6,95	6,21	6,56	0,13	0,00
Onderwijs	5,47	6,71	10,44	10,15	5,96	5,71	6,50	7,05

COICOP	België		Duitsland		Frankrijk		Nederland	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Sociale bescherming	4,40	17,82	12,84	12,93	14,18	14,40	13,17	14,73
Verzek. i.v.m.de gezondheid	3,49	3,69	10,95	10,95	10,97	11,44	1,46	1,33
Andere verzekeringen	2,06	2,10	4,67	4,65	0,00	0,00	1,35	1,21
Financiële diensten, n.e.g.	2,46	2,50	5,57	5,62	6,17	6,41	12,87	13,44
Andere diensten, n.e.g.	8,92	8,87	5,83	5,78	13,34	13,05	25,05	26,93
Niet-energetische industriële goederen	309,31	300,01	276,96	275,97	316,09	312,77	312,08	303,10
Kledingstoffen	0,29	0,46	0,00	0,00	0,06	0,06	1,62	1,14
Kleding	42,91	50,28	40,28	40,65	37,98	37,19	48,43	46,49
And. kled.artik.&toebehoren	2,02	1,64	1,27	1,27	3,92	3,74	2,16	2,16
Schoeisel	11,09	12,40	10,24	10,37	10,57	10,59	10,59	10,26
Prod.vr norm.ond.&rep.won.	18,24	10,87	7,92	8,16	3,22	3,09	15,68	14,03
Waterverbruik	7,90	7,21	12,18	12,19	4,71	5,10	5,71	5,62
Meubelen en stoffering	19,69	21,70	24,57	24,40	16,11	15,55	26,61	26,07
Tapijten & and.vloerbekled.	1,03	1,23	3,46	3,39	0,57	0,54	6,66	6,36
Huishoudtextiel	4,57	6,53	4,36	4,36	4,92	4,73	5,90	6,10
Huishoudapparaten	8,14	10,84	8,13	8,02	9,42	9,51	9,15	9,27
Vaat-,glaswerk&huishoudart.	3,98	6,29	4,51	4,62	7,78	7,83	6,94	7,37
Gereedschap vr huis & tuin	5,48	6,01	5,44	5,43	5,42	5,51	4,17	4,34
Niet-duurzame huishoudart.	12,19	11,52	5,44	5,47	10,85	10,87	6,10	7,63
Geneesmiddelen	15,90	12,92	11,30	11,39	13,20	13,47	3,63	4,66
Andere medische producten, therapeutische apparaten en toestellen	4,89	6,64	8,49	8,37	6,24	6,26	6,31	5,93
Nieuwe & tweedehandse auto's	58,69	40,93	39,18	38,43	42,93	40,69	34,74	29,07
Motorfietsen, fietsen en door dieren getrokken voertuigen	5,26	4,39	2,94	2,99	3,67	3,78	7,68	7,89
Delen en toebehoren	4,40	4,70	7,57	7,60	33,50	33,46	3,43	3,56
Audio- en videoapparatuur	3,09	5,18	3,41	3,10	7,42	6,76	10,80	10,76
Foto- en filmapparatuur	1,20	2,19	1,78	1,62	2,69	2,70	1,42	1,57
Gegevensverwerk. apparatuur	4,42	6,41	4,22	4,04	8,87	9,20	5,17	4,40
Dragers opname beeld&geluid	3,46	4,38	3,48	3,24	3,66	3,33	6,31	6,35
Grote duurzame goederen voor recreatie binnenshuis en buitenshuis alsmede muziekinstrumenten	2,07	1,16	3,15	3,19	2,41	2,32	5,80	6,07
Spelen, speelgoed&hobby-art.	7,46	8,14	6,06	6,03	5,35	5,73	7,76	8,22
Sport-&kamp.art.,art.recr.	2,19	1,11	3,16	3,13	5,24	5,07	3,42	3,46
Tuinbouw	8,64	7,93	8,68	8,65	6,70	6,82	7,85	8,33
Huisdieren en producten voor huisdieren, diensten van dierenartsen en andere diensten in verband met huisdieren	8,71	8,48	6,13	6,09	7,02	7,06	5,27	5,66
Boeken	7,78	6,98	6,77	6,78	4,18	4,09	9,28	7,21
Kranten en tijdschriften	8,36	7,66	9,08	9,28	8,38	8,56	8,38	8,06
Allerlei drukwerk, schrijfwaren en tekenartikelen	4,66	4,23	3,92	3,97	3,76	3,78	5,23	4,99
Elektrische toestellen voor lichaamsverzorging en andere toestellen, artikelen en producten voor lichaamsverzorging	13,36	13,72	13,13	12,95	21,64	21,60	19,34	19,61
Sieraden, klokken & horloges	3,82	3,07	3,53	3,67	7,31	7,21	6,06	6,05
And.artik.voor pers.gebruik	3,42	2,80	3,18	3,12	6,38	6,57	4,48	4,42
<i>Globale index zonder energie en seizoensale voedingsmiddelen</i>	<i>854,36</i>	<i>852,91</i>	<i>855,33</i>	<i>858,11</i>	<i>881,27</i>	<i>880,98</i>	<i>869,39</i>	<i>868,61</i>
Totale HICP	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00

Bronnen: EC, FOD Economie, ADSEI